VOL. XV. ÉVFOLYAM. 1927 JUNIUS 16. NO. 24. SZÁM.

MAGYAR BÁNYÁSZLAP

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISITS MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND MORE THAN FOURTEEN THOUSAND HOMES

HIMLERVILLE KENTUCKY

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL HAS MORE SUBSCRIBERS THAN ANY OTHER THREE HUNGARIAN WEEKLIES IN THE UNITED STATES

MIRE VEZET A SZTRÁJKTÖRETÉS PENNSYLVÁNIÁBAN?

A Pittsburgh Coal Co. egyre szállítja a sztrájktörőket Pennsylvániába. Ezek a sztrájktörők tekintetesen csakis sötét déli négnégből kerülnek ki, a kik aztán nem riadnak vissza a büntánytől sem.

A Pittsburgh Coal Co. telepei, miután azokat sztrájktörőkkel igyekeznek benépesíteni, egyáltalán nem mondhatók valami békés lakóhelyeknek.

Napirenden vannak a telepeken a verekedések, néha gyilkosságok. Folyik a pálinka — nem éppen elsőrendű — és festett lányok érkeznek fizetésenként a bányaépletekre, akiknek viselkedése nem nagyon emeli az erkölcsöket.

Az egyik plézen, Pricedale, Pa-ban ebben az évben február 14-én az egyik sztrájktörő néger, akit valahonnan Délről szállítottak oda, erkölcstelen merényletet akart elkövetni egy gyönyörű 8 éves fehér kisleánynn.

A megvadult négert elfogták és börtönbe vetették. A néger szökést kísérelt meg. de elfogták és visszavittek Greensburgba.

Ebben az ügyben most volt a tárgyalás és 5 évre ítélték el a négert.

Ez az eset csak egy a sok közül. Volt egy olyan eset is, amikor egy néger sztrájktörő egy farmer feleége ellen követett el erkölcstelen merényletet. Az asszony az izgalmak következtében meghalt. Ez a néger sztrájktörő életfogytiglani börtönt kapott.

Ilyen népségeket szállít a Pittsburgh Coal Co. Pennsylvániába, az american plan nagyobb dicsőségére.

A bányászszervezet vezérei állandóan figyelemmel kisérik a Pittsburgh Coal Co. telepeit is figyelmeztetik a hatóságokat az ottani állapotokra. A Pittsburgh Coal Co. állandóan adja ki jelentéseit, hogy a termelés emelkedik a munkások létszámával együtt. A szervezet vezetői aztán utána nézték a számoknak és rendszerint meg tudják állapítani, hogy a számok nem mindig felelik a valóságot.

Részben a bányászok félrevezetésére, részben meg azért, mert azegyelik a kudarcot be valóul, több termelést mutatnak ki, mint a valóság és a munkások létszámához is hozzácsapnak.

Pedig a munkások létszáma napról-napra csökken, mert mindig rosszabb és rosszabb anyagot tudnak szállítani az ország minden részébe az ettkiküldött emberfogdik.

Nagy csapást jelent a Pittsburgh Coal Co.-ra West Virginia uj törvénye, melynek értelmében csak olyan egyének foglalkozhatnak emberfogdással és szállítással, akik 5000 dollárért egy évre engedélyt vásárolnak. Eddig csak falkára volt West Virginiában a Pittsburgh Coal Co.-nak, a kiket most kénytelenek szélnak eresztani, mert azt meg a Pittsburgh Coal Co. sem engedhette meg magának, hogy minden egyes emberfogónak 5000 dollárért engedélyt vásároljon.

Különben igyekeznek a sztrájkoló és piketelő bányászoknak mennél többet kellemetlenkedni. Amikor azok békésen piketelnek, letartóztatják őket, hogy elvegyék a kedvüket a piketeléstől.

De nemcsak a Pittsburgh Coal Co. teszi ezt, hanem a Pittsburgh Terminal Coal Co. is, mely most akarja kirúgni a szervezetet telepeiről.

A régi bányászok ott is piketelnek, azok is igyekeznek a sztrájktörőket a munka abbahagyására birni, aminek következtében aztán ott is naprenden vannak a letartóztatások.

A Pittsburgh Terminal Coal Co. tovább folytatja a kilakoltatási vezetést kézbesítéseit. A szervezet azonban megfellebbezi ezeket a végzéseket, leteszi a törvény által megkövetelt bondot és így a kilakoltatásokat egyelőre, míg a fellebbezési tárgyalás meg nem lesz, nem tudják végrehajtani.

A mult héten letartóztatták egy piketelő csoportnak az élén Patrick T. Fagant, az 5-ik kerület elnökét is.

A Pittsburgh Terminal Coal Co. irodája elé vezetett egy csoport sztrájktörőt, amikor egy "bányarendőr" letartóztatta. A legközelebbi békebíró elé vitték, aki 10 dollárra büntette.

Mr. Fagan most 25,000 dollláros kártérítési pert indított a társaság ellen jogtalan letartóztatás miatt.

FEL AKARTAK ROBBANTANI EGY BURDINGHÁZAT

A Pittsburgh Coal Co. Gallatin, Pa. bányatelepén ismeretlen tettesek felrobbantották a társaság burdinghází.

A burdingházban sztrájktörők laktak, akiknek azonban semmi bajuk sem történt, mivel a robbanás idején az épület másik szárnyában tartózkodtak.

UJ BÁNYÁT NYITNAK ALABAMÁBAN

A Benoit Coal Co. Dora mellett Walker megyében egy bányát nyit. Az uj bányát még ebben az évben üzemba akarják helyezni.

KIVONJÁK A RABOKAT A BÁNYÁKBÓL ALABAMÁBAN.

Alabamában — tudvalevőleg — lassanként kivonják a bérbeadott rabokat a bányákból.

A mult héten az Alabama By Products Corp. Wegra bányájából vontak ki 275 rabot, akiknek helyét szabad bányászok foglalták el.

Amivel mi nem szoktunk dicsekedni

Tizenötödik évfolyamában jár a Magyar Bányászlap és az elmult tizennegy év alatt — minden önbitség nélkül állíthatjuk — rengeteg szolgálatot tett ez az ujság az amerikai magyarságnak.

Tudatosan irtuk, hogy az amerikai magyarságnak és nemcsak Amerika magyar bányászainak, mert azokból az akciókból, melyekel ez az ujság indított akár a multban, akár a jelenben, nemcsak Amerika magyar bányászainak, de az egész amerikai magyarságnak hasznu volt.

A Magyar Bányászlap csendben, szótlanul minden hangoskodástól mentesen végezett és végez szolgálatokat az amerikai magyarok érdekében.

Mi soha se kürtöljük világgá, ha egy-egy állam törvényhozásánál a compensation albizottságot keressük meg a bevándorolttakkal szémben mélytanyosabb elbánás érdekében, ha egy bajba jutott magyar érdekében ügyvédet veszünk a *saját költségünkön*, ha valamely olvasóknak, vagy bárkinek, aki hozzánk fordul, igaz ügyet keresünk egy-egy hatóság előtt.

Most sem tettük volna szóvá, hogy egy akciónk sikerrel járt, hogy az amerikai magyarságot megvédtük leiketlen kalandorok fosztogatásától, ha a Foreign Language Information Service, a szövetségi hatóság hivatala is nem tartotta volna szükségesnek, hogy a magyar lapokhoz forduljon és azokat is figyelmeztesse, hogy milyen vakmerő módon igyekeznek némely szélhámosok a bevándorolttakat fosztogatni.

Ezt az eseményt is tettük, hogy egyik olvasónk egy levelet küldött be hozzánk, melyet egy Chicagóban székelő real-estate társaságtól kapott.

Ebben a levélben nem mondanak kevesebbet a szélhámosok, mint azt, hogy ha tőlük valaki farmot vásárol, ők keresztül tudják vinni, hogy az illető áthozathatja Canadából, vagy akár az óhazából is hozztartozóját.

Olvasóinkat figyelmeztettük, hogy szóba se álljon ezekkel a csalókkal, mi pedig bizonyítékokat szereztünk, hogy itt nyilvánvaló csalás történik. Mikor már minden bizonyíték a kezünkben volt, akkor az ügyet átettük a U. S. Secret Servicehez.

A U. S. Secret Service megvizsgálta bizonyítékainkat és mutatón teljesen tiszta képet nyertek az ügyről, a *csalókat a mi eljárásunk folyománya-képpen* elfogta és átadta a szövetségi hatóságoknak.

A jómadarak elnyerik méltó büntetésüket bizonyosan.

Most, amikor az ügy elintézést nyert, a szövetségi hatóságok is szükségét látták, hogy az amerikai magyar lapokat figyelmeztessék, milyen módon fosztogatják a bevándorolttakat.

Szerény nézetünk szerint ebben az ügyben már felesleges a figyelmeztetés, mert a *Magyar Bányászlap* ebben az ügyben már elvégezte, amit tenni lehetett, börtönbe juttatta azokat, akik az amerikai magyarokat ki akarták fosztani.

Mi, ismételjük, nem szoktunk dicsekedni ilyen akciókkal. Mi végezzük csendben napról-napra munkánkat. Ezért nyi levelet irunk meg évenként az amerikai magyarság ügyes-bajos dolgaiban. Ez már éppen ugy hozzátartozik a Magyar Bányászlap munkaköréhez, mint maga az ujság megirása.

Amerika magyarjai mindig tudták és tudják, hogy ehhez az ujsághoz senki hiába nem fordul, bármilyen ügye van, ez az ujság készséggel eljár*a* ügyén. Ez az amerikai magyarok — ezt nem panaszkint említjük, de büszkeséggel — igénybe is veszik a mi szolgálatainkat. Sok olyan magyar ügyes-bajos dolgában járunk el, a kik soha előfizetőink nem is voltak. Hogy a tizennégy év sok ezer esetéből ez alkalommal — ha már éppen erről irunk — egyet emlitsünk meg, az a fiatal ember se volt a Bányászlap előfizetője, aki Pond Creek völgyén egy bajtarsat megölte és akit a Bányászlap mentett meg a villamosszéktől.

Es mi tovább is ezt fogjuk csinálni. Mi tovább is szolgálni fogjuk Amerika magyarságát. Nemcsak a bányászokat, akik lapunk olvasói, de *Amerikó minden magyarját.*

Ez az ujság továbbra is kíszdeni fog minden oldalon, minden vonalon az amerikai magyarság érdekeiért, az amerikai magyarok igazságáért.

Mi mindig le fogunk lepleznni minden csalási kísérletet, a mikent leleplezésünk nyomán van most a Foreign Language Information Service abban a helyzetben, hogy figyelmeztethet az amerikai magyar lapokat a chicagói svindlerek csalási módszerére.

Mi tovább is éber szemmel járunk és ahol olyan kísérletet látunk, mely az amerikai magyarság megkárosítására irányul, arra mindig kimélettelenül tekintet nélkül személyekre — éppen ugy, mint eddig, ezután is rá fogunk mutatni.

Amig a Magyar Bányászlap megjelenik, addig az amerikai magyarságra mi mindig ügyelni fogunk.

Lehetnek ellentesteek a Magyar Bányászlapról a velemenyek. Lehetnek, akik nincsenek megelégedve ezzel az ujsággal, vannak, akik ellentétes véleménnyel vannak bizonyos kérdésekben, azt azonban még ellenségeink is kénytelenek elismerni, hogy egyetlen lap se tesz annyi szolgálatot olvasóinak, mint a Magyar Bányászlap.

Lehet valaki ellensége ennek az ujságnak, szidhatja ennek a lapnak alapitóját, volt szerkesztőjét, jelenlegi szerkesztőjét. Egy azonban bizonyos. Minden szitkozódása dacára, ha bajba kerül, mégis csak hozzánk fordul, hogy segitünk rajta.

Itt közöljük a Foreign Language Information Service figyelmeztetését:

FARMVÁSÁRLÁSRA CSÁBÍTJÁK CSALÓ ÜGYNÖKÖK A SZERENCSÉTLEN BEVÁNDORLÓKAT.

Hogy igyekszik kijátszani egyes farmerügynökök a bevándorlási törvényt. — Farmot vásárló magyarok, legyünk óvatosak!

A bevándorlási törvény, a mely kimondja, hogy farmerek és farm-munkások részére kedvezményes kvótát biztosit, egy uj hiéna seregnek nyitottta fel a szemét. Ezek a lelketlen ügynökök most olyan bevándorlókra vetették ki hálójukat, akiket az uj törvény egyelőre elzár családjaiktól és rábeszélik, hogy ha farmot vásárolnak, családjukat kedvezményes kvótában hozathatják ki. Természetesen ez a törvény be ütközik s amellett nem biztosit kedvezményt a családnak, mert csak azon farmerekre szól, aki 1924 julius elseje előtt kedvezményes kvótával, mint földmunkások jöttek Amerikába.

Az egyik vállalat, amelyily módon kecsegtette a bálójába került embereket a amely vállalatot, most a postahatóság törvény elé viszi, többek között ilyenekel irt levelében:

"Mi abban a kiváló helyzetben vagyunk, hogy az ön hozzátartozóit, vagy barátait behozathatjuk rövid időn belül...."

Máy most, ha valakinek megnyerte érdeklődését ez a nagyszerű ajánlat és felkereste a céget, tudomására adták, hogy legelső sorban kell, hogy farmer legyen és immarosan rávették, hogy vegyen egy farmot, amihez készpénzben legalább 400—700 dollárt kellett lefizetni előlegképpen, esenkivül 25 dollárt zsebeltek ki a kijárásárt. Nem lesz érdekelten — elrettentő példaképp — a ravaszul megszerkesztett levelek egyikéből részleteket idézni:

"... Sajnos, csak most vásszolhatunk levelére, mert rendkívüli el voltunk foglalva farm vásárlóink első cso portjának Marston, Missouri farmunkra küldésével, a kiknek, örömmel jelenthetjük, megszerezték a bevándorlási engedélyt Washingtonból.

Miután az amerikai kormány csak azok részére ad bevándorlási engedélyt, akik igazán farmot akarnak venni és azon megtelepedni, tárgyságunk tervbe vette a következőket és kezen van arra, hogy ünnek, valamint családjainak megszerezze a szükséges engedélyt, ha ön is kész Marston, Missouri farmunkon megtelepedni s legalább 40 hold földet vásárolni.

Washingtoni ügyvédünk ertesitett, hogy minden vásárlónk kap egy vizumot, tekintettel arra, hogy két szenátor, egy képviselő és a missouri kormányző vették kezükbe ügyünket...."

Természetesen, mikor a dolgot a postahatóság felügyelői megvizsgálták, kiderült, hogy egyetlen ember részére sem szeretek kedvezményes kvótát, vagy más engedélyt.

Okulva a fentieken, nem győzzük elég hangsullyal figyelmeztetni a magyarokat, hogy mennyire óvakodjanak ilyen hangzatos és csalásra alapitott vállalkozásoknak felülni. Ha valaki farmot akar vásárolni és nem ismer valamilyen feltétlenül megbiztató farm-ügynökséget, ugy forduljon az állami földmivelésügyi hivatalhoz, ahol teljesen díjtalanul adnak meg részére mindennemű felvilágositást.

A farmvásárlás nem egyszerű dolog, igen sok mindent kell megvizsgálni, mielőtt valaki rászánja magát a vásárlásra, mert hiszen ez nemcsak lakás, de megélhetési lehetőség is egyben. Nemcsak az a fontos, hogy legyen egy szép és nagy épület és istálló a farmon és hogy földje többé-kevésbbé jó, de hogy vannak-e megfelelő közlekedési eszközök el tudja-e adni nagyobb költ ség nélkül a terményeket stb. A magyar farmerek többnyire elővigyázatosak a technikai dolgokban, de viszont könnyen bedőlnek a szélhámosoknak, akik nagyhangu igérettekkel levesik a szerencsétlent a lábáról...

Miután az ország gyárainak igen tekintélyes része részben csökkentett üzemmel dolgoztat, részben le van zárva, ma ebben az országban alig használnak el többet mint heti 7,000,000 tonna szenet.

A sztrájk kezdete előtt körülbelül 80,000,000 tonna szén volt felhalmozva és abból a mennyiségből eddig nem nagyon használtak el a szénfogyasztók, mert hiszen kaphatták szenet bőségesen a szervezetlen bányáktól.

Azok a szénkereskedők, akik nagy szénhiányra számitva nagy mennyiségű szenet halmoztak fel, alaposan megjártak, mert pénzük most szénben feksziik és egyelőre semmi kilátásuk nem lehet, hogy szenüket értékesiteni tudják.

A szervezetlen bányák is csalódtak a sztrájkban. Arra azamitottak, hogy a sztrájk nagy lendületet hoz majd a szervezetlen vidékekre, aminek azonban nyomá sincs. A szervezetlen bányák legtöbbje ma se tud többet dolgoztatni, mint heti 3—4 napokat.

Amint a hozzánk beérkező levelekből látjuk, azok a szervezetlen bányák, a hol csak egy kicsit jobban megy a munka, zsufolva vannak munkásokkal. A sztrájkvidékekről huzódnak le a szervezett bányászok a szervezetlen vidékekre és mindenütt sokkal több ember van a bányákban, mint amennyire voltaképpen szükség lenne.

Közben itt-ott a szervezet szerződést köt, ami állandóan emeli a kibányászott szén mennyiségét. A mult hetet megelőző héten még csak 3,185,000 tonna szenet termeltek. Egy hét alatt tehát a termelés 217,000 tonnával emelkedett.

A termelés emelkedésével szemben pedig a szükséglet csökkent, mert minden héten ujabb és ujabb gyárakat zárnak le.

OHIOBAN SENKI SEM LEHET FOREMAN, AKINEK ERRE NINCS KÉPESÍTÉSE

Jerome Watson, Ohio állam fő-bányafelügyelője tudatta a bányatársaságokkal, hogy 1927 december 31-ike után senki sem lehet foreman, vagy fireboss, akinek erre nincsen képesítése.

1928 január 1-től minden foremannak és fireborsnak elsőosztályu képesitési papirjának kell lenni Ohioban.

UJJÁ ÉPITENEK EGY KENTUCKYI BÁNYÁT

Megirtuk nemrégen, hogy a Chicago Coal and Dock Co. bányáját Carbon Glow, Kyben.

Az uj társaság már megkezdte a bánya teljes átalakitását. Modern uj gépeket rendeltak és 100 uj ház épitésére adtak rendelést.

NYOLC MILLIÓ TONNÁN FELÜLI A HETI SZÉNTERMELÉS

Kilencezer mérföld magyar sorsok utján

BUDAPEST — FONTANA

Egy megszakitott magyar álom.

Talán két-három magyar emberkezik még rá, hogy öt-hat évvel ezelött egy Budapest nevü magyar telepet csináltak Californiában.

Ugyem azótta állandóan érdekelt a telep sorsa s egyszer Hock János, egyszer egy jónevü magyar szinészt kértem meg rá, hogy keresse fel Budapestet és mondja el nekem, hogy mit talált ott.

Budapest megalapitójával, Bakcsy Kornélt értesitettük, hogy fel akarjuk keresni és meg akarjuk tekinteni Budapestet.

En Bakcsy urat személyesen nem ismertem.

Tudtam róla, hogy régi jó nevü ujságiró, azért azonban Amerika magyarsága nem igen ismert, mert soha nem kivánt semmi módon a közletben szerepelni.

Azt is tudtam róla, hogy fel-felünül tehetseges ember, máskülönben nem lett volna hosszu esztendőkön át Kossuth Ferencnek a titkárja.

És én azt is tudtam róla, hogy tetőtől-talpig becsületes ember.

Bakcsy Kornél szives volt értünk bejönni Hollywoodba s az ő autóján hajtottunk ki Fontanára.

Los Angelestől, a másfélmillió lakosu nagy várostól mindössze talán két óra járás lehet a magyar részek

Ki lehet menni vonaton vagy villamos vasuton is és ez esetben egy jó óra alatt odaér az ember Los Angeles közepétől.

Nem tudom leirni ennek "a cikksorozatnak a keretében, hogy milyen szép az ut Los Angelestől Fontanáig.

Szép kis városkák, gyönyörü narancs-ligetek, nagyszerüen gondozott csirkefarmok, szebbnél-szebb szőlőföldek egymást váltogatják, a szinte mindenütt a végén, hogy Fontanába megérkeztünk.

Meg kell itt jegyeznem, hogy Californiában mindent szepen és szépre épitenek.

Az utolsó baromfi ólnál is tekintettel vannak arra, hogy Californiát a természet szépnek teremtette és az emberek mindenben fokozzák a szépséget.

Turista forgalom tette az álmot nagyá, most is ez az egyik legfőbb jövedelme s a turisták csak addig mennek Californiába, amig ott természeti és mesterséges szépségeket találhatnak.

Szép tehát minden talpalatnyi földje az aranykapu országának.

És nagyon szép különösen minden a nagy városok közelében. Nagyon szép tehát az a vidék is, amelyen keresztül vágtunk, hogy Los Angeleből Fontanába elérkezzünk.

Ezreveszik az olvasók, hogy keveset irok Budapestről s inkább Fontana csuszik ki a tollamból.

Ez azért van, mert Budapest nem létezik többé.

Budapest hátba szurták, Budapest letörték a virágjában és a Bakcsy Kornél magyar álmából ma csak tizenkét-tizennégy magyar család van Fontanán hirmondónak.

Fontana egy huszonhatezer akeren elterülő, mestersége-sen, tervszerüen épitett ligetváros. Talán az akerek számában tévedhetek valamennyit biztosan már nem emlékszem.

Narancs-kertek, citrom-földek, grape-fruit ültetvények, szőlőtáblák, virág-erdők váltogatják egymást a keresztülkasul futó boulevardok mentén s talán hát-nyolcszáz lakóház huzódik meg a virágos ligetek árnyékában.

Gyönyörü házak egytől-egyig.

Vannak köztük nagyobb épületek, amelyeket az óhazai-ban talán kastélyoknak nevének, de vannak köztük szerény három negyszonas házacskák, amelyek azonban éppen olyan szépek, mint a kastélyok.

Nem hánom, ha megfigyelik a olvasók, amit irok most.

Sehol a világon nincsenek szebb helyen magyar emberek, mint a Budapestnek szerteszét Fontanában.

A déligyümölcs ültetvények tropikus jelleget adnak Fontanának, de a meleg éghajlat az erőszüd ligetei fölött örökösen ott fehérlik a Sierra Nevada hóval takart hegylánczolata.

Olyan rendezett, olyan szép az a liget-város, hogy a Bakcsi álmai véleménye szerint nagyon ok honfitársunk nem is érezhet magát otthonosan Budapesten.

Mert sem malacok, sem baromfiak ott szabadon a poros körön nem mulathatnának.

Mikor a budapesti földeket felkinálták a magyaroknak, azt ajánlották nekik, hogy öt évig se menjenek a telepre.

Hogy vegyék meg a földet és bizzák meg a társaságot a gyümölcsös beültetésével és gondozásával. És öt év után, mikor a szőlőföld, vagy a narancs-ültetvény egy család megélhetését megtermi, költözök oda a tulajdonos.

Amerikaiak közt ez szokásban van.

Floridában is, Californiában is százezer-szám vannak az ilyen ültetvények az eladó társaság gondozása alatt, de hol van az a magyar ember, aki hinni tudna egy ilyen amerikai ajánlatban?

A magyarok oda mentek a részint az épitkezésnél, részint Los Angelesben dolgozgattak.

Ma szép szőlőföldjeik vannak s öt akernyi szőlőföldon megélhet az ember.

Fontanán — a gyümölcstermelésen kivül — baromfitenyésztéssel is foglalkoznak.

Maga a Fontana Land Company is csinált egy hatalmas baromfi-telepet, hogy a városka piaca eleget termeljen s fabirták a lakosságot is, hogy tartsanak mindannyian egynehányszáz csirkét.

Nem tudom, hogy hány száz ezer tyuk van ma Fontanában, de ha jól emlékszem, magának a társaságnak van vagy négyszázezer tojó tyukja.

Az egyes családok négynyolcszáz tyukkal gazdálkodnak s ez mindig elég készpénz bevételt nyujt a tojásból, amig a szőlő, vagy a narancs meg nem érik.

Boldog lehet minden jóakaratu, dolgozni akró ember Fontanában.

Az életfoltéletek megvannak Fontanában, a telep nagyon szép s nagyon közel van az ezrág egyik legnagyobb városhoz.

Mi hát mégis az oka, hogy Budapestet hátba szurták?

Mi hát az oka, hogy az amerikai magyarság-veszett kutyái Budapestet is megugatták és megmarták?

Mi az az átok, amely tele orditotta Amerika magyarságát, hogy ne higyjenek se Fontanának, se Bakcsynak, se Budapestnek, amely elrémitett minden oda törekvő magyar embert, hogy a füszál sem uő meg abban a sivatagban, hogy ki akarják raboln Amerika magyarságát?

Pontosan emlékszem rá, hogy ezt vonitották, ezt ugatták, ezt prédikálták azok, az elemek, amelyek itt még minden becsületes törekvést elgáncsoltak.

Bakcsy Kornélt örökre beteggé tették a bántalmak, a ragalmak, a gyalázatos gazemberségek, melyek követ dobáltak a lelkére.

És nem akadt egy szó, nem hallatszott egy hang, amely akkor védelmére kelt volna Bakcsynak és Budapestnek.

Tiz esztendőt dolgozott egy nagy magyar lapnál, jól tudták öt, hogy Bakcsy Kornél tisztességes ember. Hogy a szándékai csak jók lehetnek. És az a lap sem kelt egy szóval sem a védelmére.

És Bakcsy Kornél, aki a lelkét vette a tenyerére, mikor Budapest a magyarságnak felkinálta, összeroskadt a bántalmak özönére.

Ha csak Szent János módjára a pusztaságnak beszélt volna, akkor talán megmaradt volna az amerikai magyarok közt.

De mert öt a magyar sivatagban a sakálok is megrohanták, ma Bakcsy Kornél a — "Fontana Herald" kiadója és szerkesztője.

Hátat fordított az amerikai magyarságnak

Senki az amerikai magyarok közt nem ismerheti azt a veszprofutást, amit Bakcsyval jártatták, én nálamnál jobban.

Senki nem érzi jobban én nálamnál, hogy mit jelent az, mikor az ember szivébe belelöknek, mikor az ember lelkébe buta gonosszággal és gonosz butasággal belevágnak, mint akik Árpádhont, Budát, Balatont, Himlervillet megálmodták.

Senki nem értheti meg nálamnál jobban, hogy miért irja három évtől kezdve a betűket Bakcsy Kornél angol nyelven. É: nem irigyelheti öt ezért senki jobban nálam.

Amerika magyarjai, akik, a rosszat szivesen hiszik el mindenkiről, nem mertek földet venni a "sivatagban."

Magyaros testvéri szeretettel azt kivánom minden felebarátomnak, hogy olyan sivatagra vezesse az utja az élete alkonyára, mint azt az elgáncsolt magyar részek.

Hogy hát csupa piknik-e az élet Fontanában?

Nem kérem, ott is van baja az embernek. Mindenütt van. Két-három hónapon át tulságos nagy a forróság. De ezt, a narancsfák közt kibirhatjuk.

Sokkal könnyebben kibirhatjuk, mint a tél hidegét, teszem azt Michiganban.

És néha a szél a homoksivatagról, behozza a forró homokot Fontanára. Los Angelesre is behozza. Ilyen napokon kiállhatatlan az élet a vidéken.

Hol nincs kellemetlen, viharos, ronda idő az esztendő egy-két napján mindenfelé a világon?

Ez a két hibája igenis megvan Fontanának.

Bakcsy Kornél beszélnj sejo nagyon akart Fontanáról vagy Budapestről. Kiáltóczék a magyarok közül, amerikai ujságiró lett belőle, olyant akart hát nekünk mutatni, ami amerikait is érdekelhet.

Fontanától pár mérföldnyire óriási sertéstelep huzódik meg.

Körülötte ezer aker földet ingytak, hogy a sertéstelep szaga ne legyen soha kellemetlen az esetleges szomszédságnak s az igy körülzárt határ közepén fekszik a vilag egyik legérdekesebb állattenyésztése.

Olyan modern, olyan praktikus, olyan szép a sertéstelep berendezése, amilyent a huszadik század emberi agyvelője kiálmodhat

Óriási konkrét mező közepében utcasorok vannak épitve a sertés-ólakból, amelyek olyan tiszták, mintha emberek laknák valamennyit.

Az ólak közt vasuti sinek huzódnak szerte-széjjel a jó huzák minden reggelre Los Angeles másfél milliós lakosu város — ételhulladékát.

Összeszedik a garbage-kannák tartalmát s ahelyett, hogy ezt nagy költséggel valahol elégetnék, kihozzák azt erre a telepre és nevelnek belőle hetvenezer sertést.

Óriási daruk rakják szét a vasuti kocsikból a hulladékot s mikor a sertéseket megétették, kaparó gépek gyüjtik össze a megmaradt szemetet, amit tovább visznek, hogy ujabb pénzt facsarjanak ki belőle.

Műtrágyát csinálnak ebből a maradékból.

A kaparók tökéletes tisztára kaparják a konkrét etetőket s délre már az összes ólak, az egész mező be vannak fecskenezve fertőtlenitővel.

Hetvenezer sertés körül, California melegében egyetlen egy legyet nem találtam.

A hetvenezer sertésen kivül vagy huszhármiczezer kis malacot is nevelnek s öt mérföldnyi odébb másik telep épül amit százezer sertésre fognak berendezni.

Amennyivel emlekedik Los Angeles lakosságának a száma, annyival több sertést fognak nevelni a hulladékon.

Vajjon Budapest, Debrecen, Szeged, Szombathely ételhulladékával mit csinálnak?

A sertésteleperen a munkát mexicoiak végzik, akik kompánia házakban egy egész kis falut alkotnak a telep mellett.

Mint irtam a multkor, mi helyettünk, keleteurópai zöldek helyett a piszkos munkára most leginkább a mexicoit alkalmazzák. És ezekről az utódokról most már sokkal jobban gondoskodnak, mint tizhusz évvel ezelőtt az európai jövevényről.

Még ha nálamnál jobban és szebben irná le valaki, akkor sem jelentene sokat ez a sertés-telep igy papiron, de ott Californiában impozáns látványosság volt a számukra.

Megtudakoltuk az üzlet minden részét, a sertéstenyésztés gráfelle titkát, a tarsaság üzeti módszereit, amelyek azonban nem igen érdekelhetik az olvasókat.

Visszamentünk a meg nem született Budapestre, ahol óriási packing házban osztályozzák a grape-fruitot és a narancsot.

Mindezekből természetesen ennünk kellett a Bakcsy mégez utra is adott egy kis zsákkal.

Talán azért, mert mégis csak igazi vendégszerető magyar ember, talán azért, mert jól esett neki, hogy egy pár vándormagyarnak megmutathatta, hogy milyen az a "sivatag", amire minden jóakaratát, minden hitét felfeszitettek a honfitársak.

Villanyosan mentünk vissza Los Angelesbe s csak az akkorkoli látták a legérdekesebb kis farmoc, ami talán egyedül élő a maga neméhen a világon.

Ibolyafarm kéklik és illatozik ott másfél aker földön. Los Angeles közvetlen közelében.

Le akartam szállni, de már sötétedett s a közeli nagy vásos lámpái ezerféle titkokat ígértek a számomra.

A rejtelmes kinai városrészt akartam akkor este felkeresni, ahol a nyugati bünök az ópium füst fojtó levegőjében a keleti bujasággal ölelkeznek.

REUMA

Más a legolyasabb esetben is megszüntetjük a reumatikus fájdalmakat egy egyszerü belsőbaj-ellen. Egy ... ... Ezt a szerünket ... ... Vagy ... ... Ezt a szerünket ... ... Ezt a szerünket ... ... Ezt a szerünket

MAGYAR BÁNYAPLÉZEK MESÉI

RONGYOS ÉLET...

Irta: LEGIONER

(Folytatás)

Ilyenformán volt Juliska is ott a konyhaszinl mellett. Mint egy teljesen tönkreázott madárka. A mire egész héten örvendve számított — az nem teljesült be. Haza menni büszkén, boldogan, a pedájával a zsebében ... megmutatni magát, hogy ő már kenyérkereső... nagy leány ... aztán ajándékot is vinni... micsoda boldogság ... lett volna... és Gábor is... eh... rongyos élet...

Mit tudta, hogy az ő lelkiállapotával senki se törődik Hogy a szülei, mint afféle egyszerű emberek, csak arra néznek, hogy most már 6 is pénzt keres. A munkaadó ezalatt pedig éppen csak azzal törődik, hogy jól elvegezze a dolgát azért a néhány dollárért. Hogy egy kis testileg-lelkileg ártatlan csöléd leánykának mennyire fáj, hogy az első héten nem mehet haza?... Ugyan ki a fene gondolná!? Hogy pedig talán álmai, vágyai is lennének?... Kizsinesitve a gyermekkor tündérszineivel? ... Vajjon ki képzelne ilyen badarságot?! Egyáltalán mi köze a világnak egy kis bányászlányhoz?!... Egy kis bányászlánynak az első, keserves csalódása — Uram Isten — hát változtat az a Világ sorján?! Bolondok, akik az ilyent észreveszik. Háromszorosan bolondok, akik törődnek vele és ... négyszeresen bolondok, akik nem törődnek vele. Ha pedig a szülők se értik meg a lányuk lelkiállapát... akkor negyvennyolcszorosan bolondok.

Ebből származnak a lelkek legnagyobb keserűségei!

Ebből származnak az elhibázott életek! Ebből származnak az egyesek és a családok a világ előtt titkolt boldogtalansági Ez az alapja a züllésnek, a romlásnak. A testi-lelki pusztulásnak. Amikor a fiu gyermek elveszti a talajt lábai alól s gonoszteve lesz. Amikor a leánygyermek először pillangó, aztán denevér, még aztán bagoly a legvégül... közönséges ringyó lesz .. Utana meg örökké vizzel teli szemü vénasz... kerttő... legutoljára meg kolduló koldus.

Ki a hibás?... Az Élet?... A társadalom?... A szülők?... Nincs más felelet, mint hogy mindaháromm.

Annak a gyerek-leánynak a lelke gonoszabbul szenvedett, mintha megnadrágszijjaztak volna. Mintha a szüzessége védelmében összetépték volna az ünneplő ruháját. Mintha rámondták volna reggel nyilvános helyen, hogy piszkos a nyaka, mert nem mosakodott.

És miért?... mert hát nem jöttek érte. Mert az igazi élettel való első próbálkozásnál csalódás érte. Az első csalódás... Az pedig félig-meddig a lekkeserűbb s ami nyomot hagy a szivben továbbra is ... sokáig ... sokszor örökre...

Husvétkor is csak néha hó s utána barna, vagy fekete lesz a félig fejletl falevél. Néha lehull. Néha piszkosan barnafeketés marad egész nyáron. Inkább hullajon le s pusztuljon el, minthogy olyan marsadjon a többi életzöld, reményteljen levelek között.

Leány sors ...!... Néha igy, néha ugy... néha lebarnul, néha — lehull...

Ha ugy elbeszélte volna a kis Keresztes Juliska, hogy miket gondolt — érzett azon az első keserves szombat estén, talán meg ki is nevették volna érte.

Neveteséges is mostanság, ha egy lány ünnyira a szivére veszi az olyan dolgot, a mivel a kiskutya se törődik. Hiába no! Leánysors... ! Néha igy, néha ugy...

A vekker óra éjfélt mutatott, mikor Juliska siró keserüségéhő lecsillapodott. Most már késő volt ugyis mindenre. Átment az első csalódás minden fokozatán. Abbahagyta már a sirást is. Csak ugy fény öntudatlanul ismetlegette

— Hát ezt tették velem

Eloltotta a villanyt s felment a szobaeskájába. Az ágya szélén üldögélt egy darabig. Jó ideig. A vekker órán már egy óra multt éjfél után, mikor felállt.

— Majd ... jövő szombaton

Kissé megvigaszaltta a gondolat. A legnagyobb áldás az, hogy minden szomoruságon át is megcsillan a jövő reménysége a szivekben.

— Majd... jövő szombaton

Lassan, szinte öntudatlanul vetkőzött. Sajnálkozva nézte a szépen összarakott ruhadarabokat. A tökéletesen kivaslt alsószoknyáját meg jó darabig a kezében is tartotta, mielőtt felakasztotta volna nagy gondosan. Nem viselt bloomerst. Az Édesanyja tartotta magát, meg a lányát is a régi jó alsószoknyához a divatos "bugyogó bloomers" helyett

Jó időbe került, mire el tudott aludni. Azért a rendes hajnali felkelésre felébredt. Nem lett volna ugyan köteles, mivel "szabad" napja volt, de azért hozzá fogott a reggeli készítéséhez

Délután aztán nagy meglepetés érte

A manager ur kivett egy dollárost a zsebéből

Juliska. — Ez nem a fizetésednek jár, hanem azért adom, mert ma is dolgoztál, pedig nem lettél volna köteles vele. Eredj el valami moziba... vagy ice cream parlorba, vagy akárhová... eredj szórakozni. Rád fér. Eleget dolgoztál

A leány megköszönte szépen

— Majd valami moziba megyek

— Nohát csak eredj. Mi ugyse leszünk itthon, csak késő este

A leányka ujra felvette az ünneplő ruháját. A pedájáról nem is gondolkozott. Az jó helyen van a gazdájáéknál, de meg a szülei is azt ízenték. Arról nem kell gondolkozni a jövő szombatig. Legalább duplán kapja. Hanem az extra dollárnak, annak örült.

— Ha haza nem mentem, legalább mo ziba mégis mehetek.

Elvégezte még nagy hirtelen a mosogatást, aztán készült kimenni a városba, — először egyedül, az életében.

Készen volt már az indulásra, mikor a hátsó porcsn lépéseket, aztán kopogtatást hallott a konyha ajtón. Kissé türelmetlen lett. Nála volt a dollár. Az első dollár! Ami az övé volt. Amivel azt tehet, amit akar, Senki se kérj számon. Éppen indulni akar, amikor jön valaki

— Vajjon ki lehet vasárnap?...

A szülei voltak. Az Édesapja, meg az Édesanyja

— Adjon Isten jó napot, Juliskánk

— Meggyűltünk kedves lányom, Juliskám

A lányka azt se tudta, mit feleljen örömében

— Hát elgyűttek mégis... kedves szüleim...

— Elgyűttünk hát. Tegnap nem gyűlhettünk, mert Édesanyádnak segitettem a veteményezésben. Szép idő volt, hát fel kellett használni.

A lánynak eszébe jutott, hogy milyen rettenetes estét töltött egyedül, szülei várva, Azok nem jöttek. Más dolguk volt. A kertjüket csinálták. Azért nem jöttek. Egynéhány hitvány káposzta-paradicsompaprika, vagy a fene tudja, miféle kedvéért. Ő pedig egy ábrándos fiatal leánysziv minden vágyakozásával várt reájuk.

Rongyos élet ... Nyavalyás kerti veteménykért megölni egy tiszta leánylelek ábrándvilágát. Ténylegesen pedig egy egész nyáron át való kapálás, gyomlálás, vitkitás eredménye annyi sárgarépa, karalábé, petrezselyem — amennyit négy-öt dollárért akármelyik "marketon" egyszerre meg lehet venni.

— Isten hozta kedves szüleim

— De Isten segedelmével magunk is iparkodtunk

— A gazdáddal szeretnénk beszélni, azért gyűttünk ilyen korán

— Még itthon vannak

— Eriggy hát hamar megmondani, hogy itt vagyunk... de siess, mert mi is sietünk vissza

— Sietnek vissza... hát ... hát én?...

A leány szivét mintha összeszorította volna valami mig bement jelenteni szülei érkezését

A manager ur kijött a konyhába, a hogy Juliska szólt neki. Egyrészről sietett is, mert már készen voltak az indulásra és a felesége nem igen szerette a várakozást, másrészről mi a csudának invitálta volna be a cselédje születt az első szobába, kiváltképpen, hogy saját businessben jöttek. De meg aztán, meg kell már tanulni a magyar "testvérekrek" is végre-valahára, hogy az "ur" itten is "ur". Kivéve az Egyházi és Egyleti ünnepeket, mert akkor a szónokok szerint mindenki "testvér".

A manager ur természetesen kezet fogott Juliska szüleivel. Már miért ne fogott volna?! Hiszen nemcsak a "Prezedent", de meg a presbyteriánus papok is lekezelnek mindenkivel. Hiszen éppen ezért éljen a szabadság és az egyenlőség!... Meg éppen ez alapon "testvér" a "testvér"... Ha ők nem lennének, nem kellene "foreign manager" se. Nohát csak nem kell spórolni azzal a kézfogással.

— Csak a jövő hétre mondotta, hogy bejön Mr. Keresztes

— Igen, kérem, dehát ugy hozta a sor

— Éppen jókor jöttek, mert elakartunk menni... Egy kis vasárnapi autó-kirándulás jól esik nekünk is

— Jó is az, aki teheti. Már teszem azt, mink...

A manager ur nevetett

— Maguk is megtehetik, ha akarják. Nem szegény emberek.

— Oh, az a kis pénzecske a bankban...

— Nehéz ezresek bizony azok.

— De a megélhetés,... a töméntelen adó. Lám a feleségem is beteg volt. Doktor... patika... nehéz a szegény ember sorja... a munkaviszonyok se rózsásak...

Mert az igy van. Az amerikai magyar azonnal panaszkodik, ha látja, hogy másvalaki tud a pénzéről. Hanem ha sokan hallják, — ugy adott alkalommal, — önmaga mondja, vagy engedi sejtetni, hogy nem hióba dolgozott annyit Amerikában, de van is látszatja

— Haza viszik a Juliskát mára?

— Majdnem dél lesz, mire haza érünk. Nem érdemes ezért a kis időre. Csak hadd szokjon egy kicsinység a városi élethez

Pedig a szemük villogtak is a jobban szerettek a lányukat ! ... nem jöttek ezükbe, hogy ők is voltak fiatalok. Nem gondoltak arra, hogy a leány micsoda reményeket fűzött az "első" vasárnaphoz. Azt hitték, elég annak még mindig a "homokból épített tündér kastély."

A manager ur kifizette Juliska heti bérét a szülőknek.

— No, Isten megáldja... A feleségem már indulni szeretne... Csak beszélgessenek, ameddig akarnak

Ott hagyta őket a pár perc multva már hallatszott az autó horregése

Keresztesék egyedül maradtak, — azt se szólták

— Csak éppen látni akartunk, hogy hogy vagy... Látjuk, hogy jól, hála Istennek... viselkedj jól ezután is, meg jól végezd a dolgod. Annak örülünk, ha jó hirt hallunk felőled

— Igen Édesapám

— Itt van egy dollár a pénzedből. Ez elég lesz szombatig, mikor mindened megvan, ami kell. A többit majd beteszi anyád a bankba, kamatozni

Azzal mint akik jól végezték a dolguk, elbucsuztak

— Isten veled, gyermekem. Sietni kell, hogy el ne késsék a "trenet". Majd má jövő szombaton hazaviszünk. Erre a kevés időre nem érdemes haza gyünnöd

Ha Keresztesék csak sejtették volna, milyen érzésekkel küzködik a lányuk, menten visszafordították volna talán még a "trenet" is.

A fájdalmas családás sulyosabb részén már túl volt Juliska. Most már elégedetlenség, sőt haragos érzés fogta el szülei iránt. Az első haragos érzés... a szülők iránt...

— Hát csak ezért jöttek be... inkább be se jöttek volna

Egy darabig csak kesergett, hanem aztán vállat vont

— Ha nekik jó, nekem is jó. Azér is elmegyek valami moziba... azér is...

Ha a szülők tudnák, mit jelent az első "azért is" szó és érzés a fiatalság szivében!!.. Éppen ez a pont az, amikor jobbra, vagy balra megy, akár a fiu, akár a leány.

Még az 6-kontriban lehet ellensulyozni az "azért is"-t. De itt?!... A szabad Amerikában?! Hiszen itt "azért is" minden. A lány ott hagyja az anyai meleg fészket az első korholó szóra. Megy az "ütentes" sörbe, vagy akárhová. Csak azért, mert Amerikában minden szabad a — gyerekek.

A fiu?... Az meg éppenséggel azt mondja, hogy "nagy ez az Amerika, megélek én magam is..." mihelyst pofon vágja az apja tizenhat-tizenhét éves korában.

Bezzeg az 6-kontriban!!!...

Persze itt nincsen se "bejelentő hivatal", se "nyilvántartás", sem pedig lan "csendőr", amiről beszélhetünk jót is, vagy rosszat is, de a közigazgatás és közbiztonság elengedhetetlen szerve mégis. A hires canadai "mounted police" csak semmi ahoz képest.

Nohát akárhogy van is, a tények azt bizonyitják, hogy a gyermeknép egyszerűen elszökik hazulról, ha szigorban bánnak vele, vagy ha az a bizonyos "zabszem" tulságosan kezdi kikezdeni az alfelüket. Illüszegesen hozzák ezeket a mindennapos ujságok!...

Hun a fenében van itt a hiba? Nem lehessen tudni. Ha lehetne is — hasztalan beszéd.

Egy-egy család neveli csak ugy a gyerekket, hogy az eltűr, elszenved mindent, ahu nem hagyja a szüleit.

Teszem azt Almádi Gábor. Kemény kézzel, erős fenyitékkel nevelték. Mégis, csak meg se fordult az elméjében, hogy az máskánt is fordulhatna. Szerette a szüleit szivre mélységes szeretetével. Az az érzés pedig mindent megtilt, ami a szülőknek csak a legkisebb fájdalmat is okozná. Azonfelül meg a — Julis. A gyerekkori játszótárs. A kacsalábon forgó tündérpalota elátkozott királykisasszonya. A ki miatt eltürte a borotvaszijjat kia korában. Akiért dolgozni fog, hogy olyan ruhában járathassa, mint legalább is egy — hercegkisasszonyt. Akiért először hazudott az "Eaux de Cologne"-val. Akit mencsak szeretett fejlődő lelke szent érzésével, de aktnek furró, keményhusu combja az egészséges, türelmetlen vérét is felkorbácsolta.

Csudálates ellentét! A lelek és a test. Lélek ábrándvilága s a test pokoltüzes vágyakozása. A Lélek előtt az arc — vasárnapi templomozáskor. A test előtt a test, mezitelenül. A Lélek előtt az arc bájos, szelid vonásai. A test előtt a test buja halmai, kéjes vonalai, bolonditó völgyharpadásai .. És se szandár, se törvény, hanem belytelen, tul szabadságot hirdető gyermekneveléssel!!

Igen. A Julis!... Nemcsak gyerekkori pajtás, hanem... hanem... ejh!... más lánynak vagy az arca csunya, vagy a nyska görbe, vagy lapos mellű, "kökörtérdü vádlik nélkül s csupa vékonyság. Még az oldalbordákat is érezni ölelésekor... Hanem a Julis! Az a pompás, fejkitt test! Az a... Gábor sohase próbálta még, hogy az is lehet, de gondolatban végigcsókolta Juliska meztelenre képzelt gyönyörű testét. Még sóhajtott is a gondolatra gyönyörteljes, vágyó sóhajtással.

Juliska pedig sértett elégedetlenséggel, haraggal ment ki testében először egyedül a városba. Mint afféle erőteljes, ép testű leány, ha ugy pofon vághatott volna valakit, — lecsillapolt volna. Nem mert senki se szemletelenkedni vele. Pedig az nagy szó Amerikában. Volt a szemében valami vesszedelmes nézés, ami visszatartotta a szembejövő sihedereket az "ajánlat" tevéstől. Az öregek meg nem szokták csintézni a dolgaikat.

(Folytatása következik.)

DR. K. S. BIRD
FOGORVOS
GARY, WEST VIRGINIA
FOGHUZÁS
a legjobb kivitelben.
Tavolittatnak el
KORONA és HIDMUNKÁK
ÉRZÉKTELENITÉSSEL.
Idegek fájdalom nélkül

AZ ÖN FÉNYKÉPE
BESZÉL
ha azt nálunk csináltatja. A mi képeink élethűek, visszaadják az Ön Hű személyét
Csináltunk minden nagyságban, tiszta ezüp kivitelben
LYLE STUDIO
Wyoming St. Welch, W. Va.
Az Ellwood Hotellal szemben.

WILLIAMSON, W. VA. LOGAN, W. VA.
LE ROY DAIRY PRODUCTS CO.
TEJ, VAJ, IRÓ, CREAM ÉS MINDEN TEJTERMÉK TISZTÁN KEZELVE!
Kérjen az ön füszerenél Le Roy termékeket.
LOGAN, W. VA. WILLIAMSON, W. VA.

SZTRÁJKBA LÉPTEK A BÁNYÁSZOK — A TÁRSASÁG LEZÁRTA A BÁNYÁT.

A West End Coal Co. kőszénbánya társaság bányászai sztrájkba mentek, mert bizonyos munkáért többet kértek, mint amennyit most kaptak. A bányatársaság a bányászok követelését nem ismerte el jogosnak és miután nem tudtak megegyezni, bizonytalan időre lezárták a bányát.

GAZDAJT CSERÉLT EGY BÁNYA KENTUCKYBAN

A Sixth Vine Coal Co. bányáját Madisonville, Ky. mellett megvette Charles Schuler iowai bányatulajdonos.

Az uj tulajdonos a bányát nagyobbitani fogja.

MEGSZÜNIK EGY BÁNYA.

A Pittsburgh Coal Co. Essen nevü bányájában a szén teljesen ki lett bányászva és igy a társaság onnan a felszerelést elszállitja más bányáihoz és beszünteti ott az üzemet.

Az Essen bánya munkásait a Carnegie és Mansfield bányákban helyezik el.

BÁNYAKATASZTRÓFA CSEHORSZÁGBAN 12 HALOTTAL.

A Bánya és Kohó társaság Mahrisch-Ostrau melletti karwini szénbányájának Barbara nevü tárnájában eddig ismeretlen okból bányalégrobbanás volt, amelynek egy tizenkétfőtagu munkáscsoport ugyszólván teljesen áldozatul esett. Hét munkás nyomban meghalt és sulyosan megsebesült. A szerencsétlenség 410 méter mélységben történt.

MEGINT A SZTRÁJKOLÓKAT GYANUSITJÁK GYUJTOGATÁSSAL.

West Virginiában Morgantown közelében Caseville nevü kis bányavárosban tüz ütött ki egy lakóházban, melytől aztán több ház tüzet fogott és elpusztult

A nyomozást megindították, hogy kideritsék a tüz okát. Persze, megint a bányászok közöttt keresik a gyujtogatókat.

DR. J. E. DAVIS
ORVOS
WELCH, W. VA.
10 évi gyakorlattal.
Mindennemü gyógykezelés szakszerüen.
A magyarok figyelmes kiszolgálásban részesülnek.
Rendelő irodák együtt Welcher, a Welch Restaurant felett a Court House átellenében

DR. L. L. BELCHER
FOGORVOS
WELCH, W. VA.
20 évi gyakorlattal
Mindennemü fogmunkát a leg jobb kivitelben és jutányos áron készitek bárkinek.

Frigidaire
the Electrical Home Refrigerator
Az egészséges jégszekrény az egyedüli FRIGIDAIRE segitségével gyártva azt otthon Ez a legtökéletesebb. A General Motors készitő tárcsa anyagokkal Allandóan lesz otthon jége, ha ügyel vásárol magának.
Magyar bányászoknak könnyü részletfizetésre is adunk. —— Rendelje meg mentül előbb, hogy
JONES ELECTRIC SHOP
WILLIAMSON, W. VA. WILLIAMSON, W. VA

"MAGYAR BÁNYÁSZLAP"

(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

HIMLERVILLE, KENTUCKY

Sürgönycím—Telegram: Miners Journal, Kermit, W. Va.
Telephone, Kermit, W. Va. No. 5.

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
The only Hungarian Miners' Journal in the United States

Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban $2.00 — Magyarországra $3.00
Subscription Rates: In the United States $2.00 — Hungary $3.00

Megjelenik minden csütörtökön :—: Published Every Thursday

ANDREW FAY FISHER, Editor

A Magyar Bányászlapot bányászok írják, bányászokról, bányászoknak.
The Hungarian Miners Journal is Written for Miners of Miners by Miners.

Entered as Second Class Matter at the Post Office at Himlerville, Ky. Under the act of March 3, 1879.

A KORONA BETÉTEK

ügyében döntött a mult héten a fellebbezési biróság.

Több izben irtunk erről az ügyről. Joseph Weber 1927 március 9-én 360 dollárért 3,000 akkori osztrák-magyar koronát vásárolt az American Union Bank elöjénél, a Németh János banknál és azt betétszámlára helyezte el.

1922-ben pert inditott, hogy neki ne az elértéktelenedett 3000 koronát, de a 360 dollárt fizessék vissza.

Az első biróság elutasitotta keresetével. A másodfoku biróság Weber javára döntött és ugy itélkezett, hogy a banknak vissza kell adni a 360 dollárt. Ezt az itélетet azonban a bank megfellebbezte.

Most aztán a felsőbb biróság döntött, még pedig a bank javára. Dötvényében kimondja, hogy nem követelhet dollárokat valaki, amikor 1917-ben koronákat vásárolt.

Erre az itélетre számitani lehetett. Nem lehetett azt várni, hogy a legfelsőbb biróság olyan döntvényt hozzon, hogy 1917-ben megkötött szabályszeru üzletet most a biróság megsemmisitsen.

Mert miről van szó tulajdonképpen. Arról, hogy a háboru folyamán, amikor az osztrák-magyar korona értéktelenedni kezdett, amikor már nem 20 dollárt, de jóval kevesebbet kellett fizetni 100 osztrák-magyar koronáért, elkezdték vásárolni a koronákat és kamatozó betétszámlára elhelyezni abban a reményben, hogy ha vége lesz a háborunak, a korona értéke ujra felmegy, ujra 20 dollárt kell majd adni 100 koronáért. És igy jól keresztek volna azok, akik olcsón vették a koronákat.

Miután nem igy történt, de a korona a vesztett háboru következtében teljesen értékét vesztette, szeretnék igen sokan visszaszerezni azt a pénzt, amit magyar koronákba fektettek — a nagy nyereség reményében. Igy keletkezett a Weber per is, mélyhez olyan nagy reményeket füztek azok, akiknek magyar korona betétjük van.

Ez a per tehát eldőlt és megfosztja reményeiktől azokat, akik a nagy nyereség reményében koronákat vettek a háboru folyamán. Meg kell nyugodniok a magyar koronák birtokosainak abban, hogy az üzletek néha veszteséggel járnak.

Nincs még azonban eldöntve az, hogy jár-e azoknak a magyaroknak kártérités, akik a háboru folyamán pénzt akartak hazaküldeni az óhazába, de a bankár urak a pénzeket csak a háboru után továbbitották.

Ne tessék félreérteni hennünket. Nem azokról a küldeményekről beszélünk, melyeket a bankárok Amerika háborúba lépte előtt vettek át és megmondták a pénzek küldőinek, hogy küldeményük esetleg nem juthat haza, mert leszedik azt a szövetségesek a hajóról. Tudjuk, hogy az ilyen küldemények késői kézbesitéséért nem lehet a bankárokat okolni.

De igen nagy az olyan küldöntve száma, melyeket a bankárok már akkor vettek át, amikor tudták, hogy azokat továbbitani nem lehet és nem is tettek arra kiséletet a háboru befejezéséig. Akkor meg már jóval olcsóbb volt a korona, mint abban az időben, amikor a dollárokat továbbitás végett átvették. Tudomásunk szerint ilyen ügyből folyóan eddig még nem hoztak döntvényt; jól lehet, ilyen perben nem lehet kétséges, hogy a bankároknak kártalanitani kellene a pénzek feladóit.

Az amerikai magyar képviselet nagy szolgálatot tenne Amerika magyarságának, ha egy ilyen háboru alatt átvett, de csak a háboru után továbbitott pénzküldemény ügyében próba pert inditana.

Végre akkor a bankár urak megkezdenék annak a hatalmas összegnek a visszafizetését, melyet jogtalanul szereztek.

— — —

TENNESSEE ÁLLAM KORMÁNYZÓJA,

Governor Peay nem irta alá azt a törvényt, melyet az állam törvényhozása megszavazott a bányák kőporozása tárgyában.

Nem lehet megérteni, mi vezette Tennessee állam kormányzóját, amikor ennek a törvénynek az aláirását megtagadta. Hiszen ez a törvény sok szerencsétlenséget háritana el Tennessee állam bányáiból.

A kormányzónak örülni kellene, hogy mennél több olyan törvényt hozzanak, melyek védik a bányászok szok életét.

Tennesseeben nem valami finomak a banyákban az állapotok. Hiszen éppen a mult hetekben állapitották meg egy olyan robbanás után, ahol 27 bányász vesztette életét, hogy olyan emberre volt bizva a bánya biztonságának vizsgálása, aki ahhoz nem értett.

Megállapitást nyert, hogy az illető — pálinkáért szerezte meg gas-foreman papirját. Megállapitották, hogy Tennessee államban foreman papirokat adnak teljesen alkalmatlan egyéneknek is.

És akik üzletet csinálnak a foreman papirokból Tennesseeben, azokat a kormányzó ur nevezi ki. Ugy látszik, Peay kormányzó ur birodalmában nem a hozzáértés számit, hanem az, hogy melyik politikai graftert kell jutalmazni.

És ha már grafteveket ültetett a kormányzó ur a bányahivátal vezetésére, legalább ne akadályozná meg, hogy a bányászok biztonsága érdekében hozott törvények hatályba léphessenek.

— — —

3000 SZTRAJKTÖRŐT

szállitottak eddig a Pittsburgh Terminal Coal Co. Coverdale, Pa. telepére.

A 3000 sztrájktörő toborzása és szállitása biztosan jóval többet tesz ki, mint a szervezett bányászok és open shop bányászok fizetése közötti különbség..

És a 3000 sztrájktörő közül alig vannak Coverdalen kétszázan. A többi kereket oldott már régen. És egyre szállitják az ujabb sztrájktörőket, ami ujabb és ujabb kiadást jelent.

A sztrájktörőkkel való kisérletezés nagyon drága mulatság és egyszer a Pittsburgh Coal Co. vezetősége is meg fogja állapitani, hogy szervezett bányászokkal mégis csak sokkal olcsóbb a széntermelés, mint sztrájktörőkkel.

Igaz, hogy mire ezt be fogják látni, akkorra már a Pittsburgh Terminal Coal Co. néhány százezer dollárt elköltött majd a dicső "american plan"nel való kisérletezésre.

20,000 BÁNYÁSZ MARADT EGY IDŐRE MUNKA NÉLKÜL AZ ÁRVIZ MIATT

Kentucky államon a mult héten hatalmas vihar vonult végig nagy esőzés kiséretében.

Az esőzés folytán aztán a folyók megdagadtak és kiöntöttek, ami nagy károkat okozott a bányavidéken is.

A legnagyobb pusztitást a Hazard vidéken végezte az ár, ahol a nagy villanytelepet is elöntötte a viz, megrongálva a gépeket. Több, mint egy hétig nem tudott áramot szolgáltatni ez a villanytelep.

A táviró és telefondrótok annyira megrongálódtak, hogy napokig minden hirszolgálattól el volt vágva a vidék.

Az Elkhorn szénmezőn is nagy károkat okozott az árviz. Elmosta a vasuti sineket, ugy, hogy a vonatok egy hétig nem tudtak közlekedni.

Ugyanigy volt a Big Sandy vidék is, ahol á C & O vonalat rongálódtak meg.

Wayland, Ky. bányavárosában rettenetes pusztitást okozott az árviz. Házak egész sorai omlottak össze, maguk alá temetve több egyént.

Az egész szénvidéken a hidakat is elmosta a viz, ugy, hogy ezek ujjáépitéséig több bányászt is kellett zárni.

A Hazard és Elkhorn szénmezőn vagy 20,000 bányász marad munka nélkül egy időre az árviz miatt.

LETARTÓZTATÁSOK PENNSYLVÁNIÁBAN

A Pittsburgh Coal Co. Glendale, Pa. bányájánál 13 egyént — köztük asszonyokat is — letartóztattak, mert azok a munkába menő sztrájktörőket leköpték.

FELHIVJUK A BÁNYÁSZOK

figyelmét 4-ik oldalon levő hirdetésünkre, amelyben egy évi próbaidőre minden vételkötelezettség, vagy fizetési kötelezettség nélkül farmot ajánlunk a magyaroknak.

Megirszguktuk az illető céget az ajánlatát és meggyőződtünk róla, hogy a legtisztességesebb dologról van szó s tényleg minden kötelezettség nélkül mehet bárki a farmra, hogy egy év alatt megismerje annak lehetőségét.

A használatra ajánlott farmok lakóházzal, vizvezetékel és villanyvilágitással is el vannak látva.

Olvassa el 4-ik oldalon a hirdetést és irjon a társaságnak. (h)

A GRÓFI KASTÉLY TITKA cimű rendkivül érdekes fiáslos regény most jelent meg. Az első 5 fiatal ingyen kaphatók. A könyv vagy Két Hiláges Szív Kálváriája.

Mind 28 fiatal ára $1.00. Kérjen ingyen mutatványszámot. Visszautalásaiban kerestünk minden pénzen. Kérjen részletes könyvárjegyzéket. — Receptekre utasitást is küldünk. — Forinkfüggöny, biztositásra és szemnagyitásra 25 cent mellékelendő.

KEREKES TESTVÉREK
208 E. 88TH STREET NEW YORK CITY

NAPTÁR SZELVÉNY — Aki ezt a szelvényt rendeléséhez mellékeli, ingyen kapja meg az 1927 évre szóló óhazai nagy képes naptárt

HA ÖN már mindenféle próbálkozott fogait rendbehozatni és az eddig még nem sikerült Önnek, — most JÖJJÖN HOZZÁM, ÉN RENDBEHOZOM AZOKAT KORONÁK, HIDAK, TÖMÉSEK, FOGHUZÁS ÉRZÉKTELENITÉSSEL

DR. R. F. COLEMAN
FOGORVOS
(Dingess St., a Middleburg szinház és a vasutállomás közöt)
LOGAN, WEST VIRGINIA

DE LUX CAFÉ
WILLIAMSON, W. VA.
Third Ave KITUNG KONYHA Third Ave
NAGYSZERU ÉTELEK minden időben.
TISZTASÁG
A MI JELSZAVUNK
Keresen fel: ha Williamsonba jön. :-: Figyelmes kiszolgálás.

Próbálja ki farmját mielőtt megvenné

Ne vegyen farmot, amig igazán és alaposan nem győződött meg róla, hogy megélhet-e rajta.

MI ALKALMAT ADUNK ÖNNEK, HOGY ALAPOSAN kipróbálhassa a farmját, melőtt akár megvenné azt, akár arra egy centet is lefizetne.

MI ÁTADUNK ÖNNEK EGY TIZ AKEROS FARMOT ÉS EGY kitünő lakóházat, amiře rögtön beköltözhet. Dolgozhat a farmon egy évig, amit termel, az az Öné és egy év multa va elhatározhatja, hogy meg akarja-e azt venni.

HA BÁRMI OKNÁL FOGVA NEM LENNE a farmmal megelégedve, akkor bucsut vesz tőlünk és elköltözik tőlünk. Akkor nekünk nem tartozik semmivel se.

AMINT LÁTJA, MI NEM FELÜNK TŐLE, HOGY A FOLDÜNK nem tetszik majd Önnek, vagy hogy azon nem élhet meg.

MI FLORIDA EGYIK LEGJOBB FOLDJÉT AJÁNLJUK Önnek próbahasználatra és ismételjük, hogy egyetlen egy centet sem kérünk Öntől, semmit nem kell vennie, semmit nem kell aláirnia, amig az egy év le nem telik. Ön még egy ilyen ajánlatot talán soha nem kap. Irjon tehát azonnal, mert csak egy néhány farmot adhatunk ki igy használatra és aki előbb ir, az biztosabban kap egy farmot.

Leveleket tessék igy cimezni:

FLORIDA FARM
c/o MAGYAR BÁNYÁSZLAP
HIMLERVILLE, KY. HIMLERVILLE, KY.

CITY CAFÉ
WILLIAMSON, W. VA.
a City Hallal szemben.
TISZTÁN KEZELT, IZLETES, MAGYAROSAN ELKÉSZITETT ÉTELEK MINDEN IDŐBEN kaphatók.
A magyar bányászok pártfogását kéri
KOVÁCS ZSIGMOND
tulajdonos.

WOODAL STUDIO
LOGAN, W. VA. BOX 262 LOGAN, W. VA.
A RÉGI STUDIO
MAGYAR VEZETÉS ALATT.
Czimünk mindenféle fényképeket. Csoportképeket, iskolákat, kereszteléi felvételeket.
KÉPNAGYITÁSOK A LEGSZEBB KIVITELBEN
MINDEN MUNKÁÉRT SZAVATOLUNK!
Keressen fel bennünket, kiszolgálásunkkal meg leszi elégedve.

DEEM'S STORE UJ HELYISÉGBEN
NEVILLE ST. BECKLEY, W. VA.
ez a mi jelszavunk.
MINDENT, MINDENKINEK A LEGOLCSÓBBAN.
FERFI NOI RUHÁK A LEGJOBB ANYAGOKBÓL
15 dollár és 9 dollár 95 centes árban
A LEGDIVATOSABB, KITUNO FERFI RUHAK
14 dollár 95 cent és 18 dollár 50 cent
A magyar bányászokat mindenkor figyelmesen szolgáljuk ki.

HA ÖN REUMÁBAN SZENVED
nincs jobb orvosága ennek, mint a nagyszerü
GŐZFÜRDŐ
ahol nemcsak fürdőt kap, de masszirozást is, a mely legjobb gyógyitója a köszvényes fájdalmaknak
VAPOR BATHS PARLOR
Room 6, White Bldg. Second Ave és Logan St. sarok. Williamson, W. Va. Iroda telefon: 920. Lakás telefon: 920

ÁDÁM BÁLINT
FÉRFISZABÓ
WILLIAMSON, W. VA.
(a Court Házzal szemben)
FÉRFI RUHÁKAT MÉRTÉK UTÁN KÉSZITEK
a legjobb anyagokból.
A rukák jósságáért kezeskedem.

O. J. MORRISON DEP'T STORE
MINDENFELÉ WEST VIRGINIÁBAN
"MINDENT MINDENKINEK"
CHARLESTON LOGAN
HUNTINGTON
MORGANTOWN CLARKSBURG
WEST UNION CLENDENIN
RIPLEY SPENCER

FIRST NATIONAL BANK
Mullens, W. Va
A United States Government felügyelete alatt.
A legerősebb bankok egyike a vidéken.
BETÉTEKRE
4%
KAMATOT FIZETÜNK
Helyezze el megtakaritott pénzét a mi bankunkban.
A magyar bányászokat figyelmes kiszolgálásban részesitjük

SALYER'S STUDIO
113½ E. THIRD AVE WILLIAMSON, W. VA.
(A Freight Dipóval szemben)
A LEGSZEBB ÉS LEGJOBB FÉNYKÉPEKET
készitjük a vidéken
A MAGYAR BÁNYÁSZOKAT FIGYELMESEN SZOLGÁLJUK KI

CARTER STUDIO
LOGAN, WEST VIRGINIA
FÉNYKÉPEKET KÉSZITÜNK A LEGSZEBB KIVITELBEN
Esküvők, kereszteléik, temetések alkalmával csoportképeket készitünk.
FÉNYKÉP NAGYITÁSOK REMEK KIÁLLITÁSBAN
Lemezket és filmeket kidolgozásra elfogadunk
ÁRAINK MÉRSÉKELTEK MINDEN MUNKÁNK PONTOS

Ha a bányásznak baja van, a bányászlaphoz, vagy a bányásznak fordul. Miért nem fordul ezekre a helyekre olyankor is, mikor nincs baja, csak az előfizetést kellene beküldenie, vagy a bankbetétjét elhelyezni?

HIMLER MÁRTON ur csak nemrégiben tért haza terjedelmes körutjáról, amely idő alatt az Egyesült Államok különböző részeinek a mezőgazdasági helyzetét tanulmányozta. Ezen tanulmányut alapján nyugodt lélekkel tudja ajánlani a farma készülő magyaroknak Hemingway, South Carolina vidékét, ahol jelenleg egy hatalmas birtok kerül kisebb farmokra való parcellázásra. Ezeket a földeket a tulajdonosok igen mérsékelt áron bocsátják a magyarság rendelkezésére.

Ha bővebb részleteket óhajt tudni erről a hemingway-i kolonizációról, irjon magyarul, vagy angolul:

DEVELOPMENT DEPARTMENT
SEABOARD AIR LINE RAILWAY
203 Liberty Bank & Trust Building
SAVANNAH, GEORGIA CIMRE

FRANCIAORSZÁG SZÉNIPARA BAJBAN VAN

A francia szénipar is nagy bajban van. Sokkal több szenet termelnek ott is, mint a mennyire szükség van és amiután külföldi piacot nem tudnak szerezni, nagy készletek halmozódtak fel.

A bányák nagy ráfizetéssel tudnak csak dolgoztatni és miután anyagilag már kimerültek, a francia bányák legtöbbje nagy pénzügyi zavarokkal küzd.

Miután sokáig igy már nem birják, a kormányhoz fordultak, segitsen valamiképpen rajtuk.

A kormány most egy bizottságot küldött ki a bányáipar bajainak tanulmányozására, a mivel sokat nem segitettek a bajon. A bizottság majd hónapokig "tanulmányoz", aztán jelentést terjeszt a kormány elé és sok időbe kerül majd, mig a kormány határoz, hogy mit tegyen.

A francia bányák értésére is adták a kormánynak, hogy ők nem igen birják addig, amig a tanulmányozás folyik és nekik sürgős segitségre lenne szükségük.

A francia bányászat nagyon buszemtja, hogy dacára annak, hogy az országban elegendő szenet termelnek, mely felvesszi a versenyt a külföldi szénnel, mégis sok szenet hoznak más országokból.

Azt kérik hát a kormánytól, olyan magas vámot és szállitási díjat szabjanak meg a külföldi szénre, hogy ne tudjanak versenyezni a francia szénnel.

Rámutatnak, hogy minden tonna szén, amit behoznak, nagy kárára van a francia széniparnak és meg akarják akadályozni a szénbehozatalt.

A bányászok fizetését többé-kevésbé szállitani nem tudják, mert olyan alacsonyak ma a francia bányászok bérei, hogy éppen csak tengetni tudják ele az éhezés elkerülésére.

A francia bányászok tudják, hogy ha még lejjebb akarnak szállitani a béreket, a bányászok csak esetleg forradalmi szellem verne gyökeret. És ezt nem akarják a francia bányák urai, akik ugyis mindig a bolshevizmustól ijedeznek.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Nagy Miklós, Nuu Mine, Pa. Köszönet az uj előfizetőért. A lapot megindittottuk. Egy borcsvát feladtunk b. cimére.

Barta István, Jenkins, Ky. Onnek is szól ez az üzenet.

Sajti Gábor, Zellenople, Pa. Onnek is.

Jázsa Miklós, Gary, W. Va. A pénzt megkaptuk s azt a Verhovay Segély Egylet 208-ik fiókja nyomtatványszámára kiegyenlitésére forditottuk.

Kóposztás Mihály, Duncannon, Ohio. Köszönet az ujabb két előfizetőért. A borotvákat feladtuk b. cimére.

Özv. Lévai Lászlóné, Courtland, Va. Lakvicska Mihály cime Box 21, War, W. Va.

Árvay András, Zeigler, Ill. Köszönet az uj előfizetőért. Egy borotvát feladtunk b. cimére.

Imre Bertalan, Morgantown, W. Va. Az A B C könyvekért és postabélyegekért szivesked-jék 1 dollárt beküldeni.

HARC A SZÁLLITÁSI DIJAK KÖRÜL

Dél West Virginia és Pennsylvania harca a szállitási dijak körül ujabb fordulatot vett.

Dél West Virginia vasutársaságai junius 15-re gyülésre jönnek össze New Yorkban az érdekelt vidékek bányatulajdonos szövetségeinek képviselőivel, azok ügyvédjeivel, hogy megtárgyalják, mint védekezzenek a szállitási dijak leszállitásával szemben.

A C & O, N & W, L & N vasutak ismét és ismét felszólitják a legmeszebbmenő co-operációt a bányatársaságoknak. A vasutaknak is érdeke lenne, hogy ez a kérdés mennél előbb kedvezően oldódjék meg, mert a mai bizonytalan helyzet természetesen nagyon sokat árt az üzleti életnek.

Az érdekelt vidékek kereskedői sem mernek nagyobb készleteket vásárolni, mert nem tudhatják, mit hoz a holnap. Ha a dijleszállitás érvénybe lépne és Dél West Virginia és Kelet Kentucky nem tudnának azintén szállitási dij leszállitást kieszközöni, kétség telen, hogy nagy nyomoruság készöntene erre a vidékre.

A bányák arra számitanak, hogy az Államközi Kereskedelmi Bizottság (Interstate Commerce Commission) meg fogja engedni a szállitási dijak leszállitását. Legfeljebb Ohio és Pennsylvania megfellebbezik majd az itéletet, a minek uj tárgyalásáig azonban biztosan sok idő multa el.

Annyi bizonyos, hogy ez a bizonytalan helyzet nem válik előnyére sem Dél West Virginiának, sem Kelet Kentucky-nak, mert a piac most teljesen bizonytalan.

A szénvásárlók erről a vidékről csakis azonnali szállitásra vásárolnak szénet. Senki későbbi szállitásra nem mer szenet venni, mert mindenki várja a helyzet tisztázását.

Csakis azoknak a bányáknak vannak rendeléseik augusztusi szállitásra, melyek azokat még az Interstate Commerce Commission döntése előtt kötötték.

MULATSÁGOK A MAGYAR BÁNYÁPLÉZEKEN.

(Minden egylet báli hirdetését ingyen közöljük a rovatban, mely egylet a Magyar Bányászlap nyomdájában készitteti a mulatságnak szóló meghivókat nyomtatványokat.)

A Verhovay Segély Egylet 57-ik fiókja, Clarksburg, W. Va. 1927 julius 2-án a Görög uj Hallban Tinpléten nagy Julius 4-iki Bált rendez. A zenét Pál János yorkvilled, hires zenekara szolgáltatja. Belépti dij férfiaknak 75c, nőknek 50c. A mulatság kezdete délután 6 órakor, vége reggel 6-kor.

A Munkás Betegsegélyző Szövetség 87-ik Osztálya Monaville, W. Va., 1927 Julius hó 3-ikán vasárnap a Logan W. Va.-i Korcsolyázó Teremben Fényes Bált rendez zászlóavatással egybekötve. Belépti dij férfiaknak $1.00, nőknek és 12 éven felüli gyermekeknek 25c. A zenét a Loganvölgyi kökkevelt rézbanda szolgáltatja. A mulatság kezdete délelőtt 10 órakor, vége soha.

A Columbusi Egyesült Magyar Prot. Egyház tagjainak rendezésében a köpénztár javára 1927 junius 19-én nagy Piknik lesz. Belépti dij férfiaknak 50c, nőknek 25c. A Piknik a Heimandale Grove Parkban délután 1 órai kezdet tel lesz megtartva.

A Columbusi Magyar Ref. Betegsegélyző Egylet javára 1927 julius 17-én nagyszabásu Piknik lesz a Heimandale Grove Parkban. Belépti dij férfiaknak 50c, nőknek 25c.

PÉNZ KÖLDEMÉNYEKET
gyorsan és pontosan fizetünk el a világ bármely részében a legalacsonyabb napi árfolyam mellett
HAJÓJEGYEK
minden vonalra a Társaságok eredeti árában.
4% kamatot fizetünk betéteire
AMERICAN UNION BANK
Főiroda:
37-39 utca és 8-ik Avenue.
Fiókirodák:
Broadway és 21-ik utca
Second Ave és 23-ik utca.
NEW YORK.

A Magyar Bányászlap előfizetési ára egy évre $3.00.

DR. O. M. WHITT
FOGORVOS
MATEWAN, W. VA.
Evek óta szolgálom Vidéken a magyar bányászokat és munkáimat mindig meg voltak elégedve.
ÁRAIM MÉRSÉKELTEKI
MUNKÁM PONTOS
Forduljanak továbbra is bizalommal hozzám a magyar bányászok.

CHARLES J. KINZER
ÓRÁS és ÉKSZERÉSZ
Box 418
MULLENS, W. VA.
Ha rossz az Ön órája, küldje el postán hozzám, és azt pontosan kijavitva küldöm önnek vissza.
MINDEN MUNKÁMÉRT SZAVATOSSÁGOT VÁLLALOK
ÁRAIM MÉRSÉKELTEKI

LOGANVOLGYI MAGYAROK FIGYELMÉBE!
AKAR-E ÖN INGYEN EGY KITÜNŐ 1927-ES FORD KOCSIT?
Ha igen, ugy vásároljon a mi Dalatóinkban, ahol minden egyes vásárolt dollár után egy ugyanilyet kap, melyeket megkülönböztetve Ön lehet a Ford kocsi tulajdonosa. — Mihamarabb! (olcsó árak) — Ugyan olcsóbb szövet nem szerezhető! Ne szégyenkezzen, mind ennek ellenére a legjobban szabott.
TOTZ STYLE SHOP — LOGAN, W. VA.
A Lewis Furniture Co. üzlete
THE LOUIS PLACE — LOGAN, W. VA.
A szőnyeg és bútorban nagy választék raktárban.

HA EGYLETÉNEK meghivóra, levélpapirra, boritékra, bál belépő jegyekre, lunch ticketekre, vagy más szép kivitelű nyomtatványokra volna szüksége, ajánlja a Magyar Bányászlap nyomdáját.

AZ OLDSMOBILE
Automobilok árát leszállitották. Az uj árak:
Két ajtós Sedan $875 Négy ajtós Sedan $1075
Coupe $875 Roadster De Luxe $895
Touring De Luxe $895
NÉZZE MEG KIÁLLITÁSUNKAT, MIELŐTT KOCSIT VENNE
TAYLOR AUTO SALES
OLDSMOBILE — AUBURN — PARIS
A mi hasznos kocsinkat mindig jól ismerik
POST OFFICE BLDG. WILLIAMSON, W. VA

HA JÓ RUHAT AKAR OLCSÓ PENZÉRT
akkor azt csakis szabott ruhát rendelje meg. Mérték szerint a legjobb anyagokból készitünk Önnek kitünő illő ruhát.
Mi évek óta látjuk el a vidék magyar bányászait ruhával és valunk mindig meg voltak elégedve pontos kiszolgálásunkkal
AMERICAN TAILORING COMPANY
Williamson State Bank Bldg.
WILLIAMSON, W. VA.

Beckley vidéki magyarok figyelmébe!
Erkezett szemmel bordíthatóságunk, hogy likalomban
Grocery és Gyümölcs üzletet
nyitottam az egyre járom a bánya, piczkeket rendelések szerint szabjuk. Szálas fárom a mi gyár bányászok pártfogását. Pontos kiszolgálás és szemmel mindenféle bittoltek.
BUFFA GYÖRGYNÉ,
Telephone Beckley 212 J
SKELETON, W. VA.

MAGYAR BÁNYÁSZOK FIGYELMEBE

Felhivom a magyar bányászok figyelmét a Seaboard vasut hirdetésére, a arra kérem őket, hogy ha érdeklőnek farmok után, irjanak a Seaboardnak.

Megirtam pár hónapja, hogy én a Seaboard vasut meghivására utaztam be a délvidéket.

Egy éve kértem őket arra, hogy adjanak alkalmat kis pénzü embereknek a letelepedésre.

A Seaboard vasut most eleget tesz a kivánságomnak és a hatalmas és gazdag Coker csoporttal együttesen földet kinálnak a magyarságnak.

Cökerékről is megirtam, hogy kicsodák. Hogy South Carolinában valóságos almhatalmat képviselő gazdagságuk s hogy a cég feje igazgatója a Federal Reserve Banknak.

Mikor irtam róluk, akkor még nem tudtam, hogy rábirom-e őket venni a telepitésre. Biztos feleletet nem adtak januárban.

Most hát hozzá fogtak.

Nagyon kis pénzü magyarok alkalmat kapnak rá, hogy hatalmas, gazdag, jóakaratu emberek támogatásával maguknak otthont szerezzenek.

Aki gondolkozik azon, hogy farmra menjen, annak jobb tanácsot nem tudok adni, minthogy nézze meg, hogy mit kinál a Seaboard.

Jó földet, nagyon olcsón, támogatást, segitséget, utmutatást a farmernak a munkánál és a termények értékesitésénél.

Nem mondom, hogy ez a legjobb föld vagy a legjobb hely az Egyesült Államokban, mert bizonnyal van jobb is.

De tisztességes megélhetést talál South Carolinában minden munkára hajlandó ember és olyan kevés pénzzel, mint amennyi itt szükséges, talán sehová máshová nem mehetnének a magyarok a délen tekvő állapotokba.

Nekem semmi közöm nincsen a telepitéshez. Sem a Bányászlapnak.

Se hasznom, se káromabból, ha vagy száz magyar letelepszik Hemingway-nél.

De vegye tekintetbe minden ember, hogy rajtam kivül a Seaboard vasut is ajánlja a földet a nincsen dolguk ügynökökkel.

Irjon a Seaboardnak.

HIMLER MÁRTON.

$235.00
egy eléróangu villanyos jéggyártó jégszekrény
COPELAND
Refrigerator az ön otthonában.
VEGYEN EGYET, EZZEL SOK PÉNZT TAKARIT MEG ÉS MINDIG VAN JÉG AZ ÖN OTTHONÁBAN.
DUNN BROTHERS — KERMIT, W. VA.
HATFIELD MOTOR CO — MAVEIGH, KY.
WELCH PLUMBING & HEATING CO. — WELCH, WEST VIRGINIA
FŐELÁRUSITÓ
HOME HARDWARE & ELECTRIC CO.
WILLIAMSON, WEST VIRGINIA
PONTOSAN SZOLGÁLJUK KI VEVŐINKET!

Ha most határoz
még mindig lesz ideje hozzá, hogy előkészitse a farmját az őszi ültetés alá. Ha most vesz egyet farmjaikból, a karácsonyt boldog családi körben töltheti el. A megelégedettség osztályosa lesz Ön is, meg családja is.
AZ ŐSZI TERMÉS AZ,
amely a legnagyobb hasznot hozza a floridai farmokon és éppen azért kivánatos, hogy mindenki, akinek szándékában van ott letelepedni, ezt a kedvező alkalmat ne hagyja kihasználatlanul. Számtalan esetben előfordult már, hogy ez az egyetlen termés elég volt arra, hogy a farm vételárát kifizesse. Ha Ön nem is volna olyan szerencsés, hogy ezt megtehesse, kétségtelen, hogy nagyon szép haszonra tehet szert az őszi termésen
HA MOST VESZ EGYET FARMJAIKBÓL
és azonnal a föld megmüveléséhez lát, minden reménye megvan arra, hogy az őszi termésnel sikert érjen el. Földjeink készen állnak a müvelésre, ugy, hogy bármely pillanatban hozzáfoghat a munkához és otthonának felépitéséhez.
NE FELEDJE EL AZT SEM,
hogy ez az a termés, amelyért Ön a legnagyobb árat fogja kapni, hiszen a termés betakaritása idején az északi vidékeket már hó és jég boritja, ugy, hogy az Ön termányei teljesen versenytárs nélkül állnak a piacon. Ez az egyetlen ok is elégséges arra, hogy meggyőzze Önt ennek a vidéknek, a hastingsi körzetnek a kivánatos voltáról.
EGÉSZEN BÁTRAN JÖHET MOST IS
és meglepődve fogja tapasztalni, hogy Florida égbajlata tavaszias még nyáron is, mert az Atlanti Óceán közelsége, valamint a rengeteg tó annyira egyensulyozzák a hőmérsékletet, hogy az északi vidékeken retteget gyilkolé meleg itt ismeretlen fogalom. Floridában nem ismerik a napszurást.
FOGJON HOZZÁ A MUNKÁHOZ MOST
és ne várja be, hogy a jelenlegi bizonytalan gazdasági viszonyok még rosszabbra forduljanak. Akkor talán Ön is elkésett már uj életet kezdeni. Irjon még ma.
Parkhill & Edminster
LAND OWNERS & DEVELOPERS
9. KING STREET ST. AUGUSTINE, FLA.
COLONY FARMS INC.
HOTEL HUNTINGTON HUNTINGTON, W. VA.

GROCERY COMPANY TUG RIVER

Williamson, W. Va.

Occident és Gold Medal liaztek kizárólagos nagybani eladása ezen a környéken.

Larro-féle elsőrangu takarmányok nagy raktára.

Del Monte kanonás áruk képviselője.

Minden fűszerárut nagyban tartunk.

Feed LARRO

It may cost 2 cents or 3 cents more a day to feed a cow Larro, but you get it all back and bigger profit, too. Milk is up.

Larro

HA ön kellemes ízű, egészséges hűsítő italt akar inni, követelje mindenütt a

CHERO COLA
CHERRY BLOSSOM
ORANGE vagy PEACHES

italokat

BLATZ ÉS WIDEMAN SÖRÖK KIVÁLÓ IZÜEK

SANITARY BOTTLING CO.

WILLIAMSON, W. VA.

HELYEZZE EL

MEGTAKARITOTT PÉNZET BANKUNKBAN

Nálunk nemcsak akkor talál barátságos kiszolgálásra, amikor betétjét helyezi el, hanem akkor is, ha ügyes-bajos dolgában tanácsra van szüksége

PÉNZT UTALUNK át az óhazába, gyorsan, pontosan

HAZAI ÜGYEKET óhazai ügyvédünk lelkiismeretesen és olcsón intéz el.

BETÉTJÉRE 3% KAMATOT fizetünk, amit minden félévben irunk be betétkönyvébe.

Ne hizlalja azokat, akik percentekben mérik a hazafiságot és ellenségei a bevándorloltaknak, de támogassa saját bajtársait, akik a bank tulajdonosai, azzal, hogy megtakaritott pénzét a magyar bányászok bankjában helyezi el. :—:

HIMLER ÁLLAMI BANK

HIMLERVILLE, KENTUCKY

HIMLER MÁRTON Elnök. ORDÓDY SÁNDOR Pénztárnok

The Anderson House Furnishing Co., Inc

NORTH-FORK, W. VA.

Teljes lakás berendezés a legszebb kivitelben.

Készpénzért, vagy hitelbe is

Vásárolt butorjét hazaszállitjuk ingyen a legmesszebb eső bányatelepre is.

Magyar vásárlóinkat figyelmes kiszolgálásban részesitjük.

MEGJELENT

a legérdekesebb, legtanulságosabb magyar könyv

AZ AMERIKAI MAGYARSÁG TÖRTÉNETE

Irta: KENDE GÉZA

Két kötet
Két dollár

KAPHATÓ

Ugyanott kiadóhivatalában HIMLERVILLE, KENTUCKY és a szerzőnél, kinek neve:

GEZA KENDE
700 Huron Road Cleveland, O.

KI TUD MA ARROL, hogy az első amerikai magyar 343 évvel ezelőtt 16 pett amerikai földre? Az amerikai magyarság története már 343 éves. Ennek a 343 évnek szenzációs eseményekben gazdag története állítottra össze és irta meg a Szabadság megbizásából Kende Géza. Ez a maradandó becsü történelmi munka uj, eddig soha meg nem irt eredeti eseményeket és azok szereplőit viszi az amerikai magyarság elé. Kende Géza történelmi kutatása minden részletre pontosan kiterjed és nemcsak a Washington korában szereplő magyarokról, Kossuth Lajos és az emigráció koráról, valamint a polgárháborban résztvevő magyar hősökről számol be drámai lendületű elbeszélés formájában, de megirja a mai amerikai magyarság kindulmas életét és minden megörökítésre váró eseményét egész a mai napig. Hátsóoldalt pedig, nevezetes könyv az amerikai magyarság története, amelyet minden magyarnak EL KELL OLVASNIA!

BÁNYAPLÉZRŐL-BÁNYAPLÉZRE.

A Magyar Bányászlap 1927 május 26-iki számából olvasom, hogy egy bajtársam nincs megelégedve a Bányászlappal, mert ez időről-időre megirja a valót ugy a szervezet helyzetéről, mint a vezerek baklövéseiről. Sajnos, hogy vannak még ma is bányászok, akik a mai vezetést a szervezet részéről kielégitőnek találják, holott minden józan gondolkozásu bajtárs láthatja, hogy ez nem más, mint lényegtelen kapkodás, melynek még eddig csak kudarc volt a vége.

Hétről-hétre olvassuk, hogy a szervezet itt-ott szerződést köt egyes társaságokkal és ezt mint diadalt kürtöli világgá. Sajnos, hogy oly szük látókörü gerinctelen vezérei vannak ennek az egykor hatalmas szervezetnek, akik ahelyett, hogy az összes bányászok érdekeiért harcba szállinának és ugy, mint kellene, a szerződést nem egyegy társaságonként és kerületenként kötnének, hanem az összes államokban egyszerre, ezzel ők maguk fogják a szervezet erejét szétforgácsolni.

Hiszen aki az orránál tovább lát, előre láthatja, hogy ez tarthatalan állapot, ugy a társaságok, valamint a munkaadók részéről. El sem lehet gondolni, hogy azok a társaságok, a melyek részben kénytelenségből, kis részben belátásból szerződést kötnek, ezt meg is tarthassák. Ezek képtelenek az open shop (american plan) bányákkal a versenyt fölvenni, mert ezek sokkal olcsóbban tudják a szenet piacra dobni, mint ők, tehát ismét a régi nóta lesz. Lezárják a bányát pár napra, hogy aztán open shop alapon ismet megnyissák. A munkások többet vesztenek, mint nyernek igy, hiszen ezek a diadalmas (?) szerződések 10 százaléknak sem biztositanak munkát, a 90 százalék pedig üres gyomorral néz ezt az aldatlan munkás politikát. A legjorosabban meg kell változtatni a szervezet vezetőinek ezt a taktikát. Gyorsan és erős kézzel kell cselekedni, hogy ezt a nagy csatát meg tudják nyerni. W. Va.-ban semmi eredményt nem tud a szervezet fel mutatni. Érthetetlen, hogy annyi vesztett csata után, a mennyi a szervezetet itt érte, nem váltják fel a vesztes vezért. Vajjon miért? Csakis az összes bányászok beszervezése mentheti meg ugy a szervezet, valamint a bányák versenyképességet, mert mig szervezetlen bányászok és bányák vannak, addig csak lefelé haladhatunk, lefelé árverezik a szén árát a ezzel ugyancsak a munkabéreket is.

Én már 1923-ban megirtam, hogy az ilyen harcmodor mit fog eredményezni, ami be is következett. Most már csaklis erős szervezeti, gerinces, önzetlen vezérek menthetik meg a haldokló bányaipart. Mellékelem a Bányamunkás 1923 december 15-iki számát, melyben levelem megjelent, kérem azt is leközölni, hogy azok a bajtársak, akik nincsenek meg elégedve a Magyar Bányászlappal, lássák, hogy sok-sok bányász van a nagy világon a ki, ha nem is szerkesztő, de mindenben egyetért vele.

Én a magam részéről csak helyeselni és dicsérni tudom azt az irányt, amit a Magyar Bányászlap t. szerkesztője követ és kérem is, hogy ezt az igaz irányt a jövőben is kövesse.

Bár volna minél több olyan lap, amely rámutat arra az utra, melyen a szervezetnek és vezéreinek haladni kell!

Jó szerencsét:

Shinston, W. Va., 1927 Junius 2-án

Tisztelettel hive
Szerencsés János.

AMERIKAI LEVÉL

Tisztelt elvtársak!

Jelen soraimmal csak azt a tényt kivánom igazolni ismételten, hogy milyen káros következményei vannak annak, ha a munkások két táborba szakadnak. Az amerikai bánya munkások 1922-iki sztrájkja alkalmával több mint felmillió bányamunkás tette le a szerszámot és egyesek 6, mások 10 hónapig küzdöttek a munkaadók bérleszállitó törekvéseivel szemben.

A sztrájk kitörésekor 270 ezer szervezetlen bányász volt, legnagyobb részük Pennsylvániában. Előrelátható volt, hogy ha ezek folytatják a munkát, a sztrájk nem fog eredménnyel végződni. A szervezés munkája itt is megkezdődött és sztrájktörők, dacára a magas bérnek, alig akadtak. A sztrájk későbbi folyamán azon ban mindig többs és több munkás hagyta magát eltántoritani és állt a munkaadók által fizetett magas bérért munkába és ezzel óriási kárt okoztak a sztrájkolóknak. A sztrájk eredmenye kétségessé vált és kénytelenek voltak megelégedni azzal, hogy a vállalatok fele fogadta el és irta alá a szövetséggel kötött szerződést. Alig fejeződött azonban be a hosszu sztrájk, kezdődött a társulatok részére a bosszuállás.

A sztrájk alatt adott magas bért leszállitották és a munkásoknak most lényegesen alacsonyabb bért fizettek, mint a sztrájk előtt volt és körülbelül a felét adták a régi szakmányoknak. Ezek a munkások hátbatámadták a sztrájkban állókat, igy most azoktól nem is várhattak segitséget, de ez a bérleszállitás ismét veszélyt jelentett azokra a bányamunkásokra, akik a szövetséggel kötött szerződés alapján dolgoztak. A bányák egy része alacsonyabb munkabér mellett lényegesen olcsóbban tudta adni a szenet és igy a magasabb munkabér mellett dolgozó munkások munka nélkül maradtak és a bányák egymásután kénytelenek voltak üzemüket redukálni, részben teljesen beszüntetni. Amig a szervezett munkások nyolc órát dolgoznak, a szervezetlenek 12, sőt 14 órát dolgoznak 3—4 dollár fizetés ellenében.

Az amerikai bányamunkások válságos küzdelem előtt állanak, ha nem sikerül nekik a szervezetleneknek czen tudvegyilkos munkáját megszüntetni, ugy nagyon könnyen vezerendőbe mehetnek mindazon eredmények, amelyeket évek óta kiküzdöttek maguknak. Ez az eset is világosan mutatja azt, milyen veszedelmeket rejt magában az a körülmény, hogy a munkások nem értik meg egymást. De rámutat arra is, hogy a kapitalisták sztrájk alatt megfiztek az árulókat, csak azért, hogy azután, amidőn a sztrájk letört, annál kiméletlenebbál bánjanak el velük. Tanuljanak ebből a magyar bányamunkások is, nehogy náluk egyszer a munkaadók ugyanezt a taktikát kövessék.

Shinston, 1923 nov. 4-én.

Szerencsés János.

244 BÁNYÁSZT ÖLT MEG A BÁNYA ÁPRILSBAN

A szerencsétlenségek száma ijesztő módon szaporodik. — 1926 áprilisban 148 halálos baleset történt. — Pennsylvania most is West Virginia vezet.

A Bureau of Mines most tette közzé április hónapról a szerencsétlenségek kimutatását s ebből azt látjuk, hogy ebben az egy hónapban 244 bajtársunk vesztette életét munkája közben.

Megdöbbentően nagy szám ez és ehhez hasonló régen forduli elő Amerika bányaszerencsétlenségeinek kimutatásában.

A 244 baleset közül 210 történt puhaszén bányákban és 34 keményszénbányákban.

Hogy még jobban érezzük a 244 halálest megdöbbentő nagyságát, meg kell azt is jegyeznünk, hogy tekintetbe kell vennünk azt is, hogy április hóban a szervezett puhaszén bányák 90 százaléka nem volt üzemben.

Ebben a hóban 41,805,000 tonna szenet termeltek ki, tehát minden millió tonna szénre 5.84 halálest jutott.

34,674,000 tonna puhaszenet bányásztak ki, tehát minden millió tonna puhaszénre 6.06 halálest jut.

Ezzel szemben 1926 áprilisban minden millió tonna kitermelt puhaszénre 2.87, minden millió kitermelt keményszénre 4.02 halálest esett.

Az év első négy hónapjában 812 bányász vesztette életét munkája közben.

Ha már most azt vizsgáljuk, hogy államok szerint hol történek a szerencsétlenségek, akkor azt találjuk, hogy megint csak West Virginia vezet a szomoru sorban. Ebben az államban áprilisban 141 bányász vesztette életét. Egy robbanás alkalmával Everettsvillen 97 bajtárs pusztult el.

Utána Pennsylvánia következik, ahol 33 bányász fizetett életével mesterségének.

Washington állam bányáiban is sok szerencsétlenség történt, mert ebben az államban, ahol nagy bányák nincsenek, április hónapban 7 bányász pusztult el.

Alabama hirhedt bányái 6 bajtársat öltek meg.

Illinois állam bányáiból áprilisban már csak kevés volt üzemben, mégis 4 bajtárs vesztette ott életét munkája közben.

3—3 bányász pusztult el Ohio, Utah és Virginia állam bányáiban.

2—2 bajtárs vesztette életét Colorado, Kentucky, Oklahoma bányáiban.

1—1 bányász pusztult el Iowa, Michigan, Montana, Tennessee bányáiban.

LETARTÓZTATTAK KÉT EMBER-SZÁLLITÓ HIÉNÁT

West Virginiában 5000 dollárba kerül egy évre a labor agent license. — A letartóztatott ember-hiénák a Pittsburgh Coal Co.-nak akartak sztrájktörőket szállitani.

Érdekes letartóztatás történt Charleston, W. Va.-ban 37-ik került volt tisztviselője, William Blizzard elfogatási parancsot vett ki Mike Dateta és E. E. Nickerson ellen, akik sztrájktörőket toboroztak a Pittsburgh Coal Co. részére.

West Virginában csak nemregiben hoztak egy törvényt, a melynek értelmében csakis olyan egyének szállithatnak munkásokat, akiknek erre engedélyük van.

Egy ilyen engedély azonban egy esztendőre 5000 dollárba kerül. Minthogy az 5000 dollárt igen kevesen fizetik meg, igy a labor agent üzletnek W. Virginiában befellegzett.

Egy ilyen törvény hozását maguk a bányatársaságok emberei pártolták, mert ezzel megakadályozzák, hogy a munkásokat West Virginiából elszállitsák.

A letartóztatottak bondot tettek le és igy a tárgyalásig szabadlábra helyezték őket.

A törvény egyébként engedély nélküli emberszállitásért 100—500 dollár pénzbüntetést és 30 naptól 6 hónapig tartó börtönbüntetést ir elő.

NAGY TŰZ ROSSMORE, W. VA.-BAN

A West Virginia Coal and Coke Co. Rossmore, W. Va. telepén nagy tüz pusztitott. Elégett a Company Store, a superintendant lakása, a clubház. A kár biztositás utján megtérül.

LÉGZETT SZÉNŐRLŐ

A Hazle Brook Coal Co. Girardville, Pa. bányájánál a szénőrlő légzett. A kár meghaladja a 150,000 dollárt.

THE NATIONAL BANK OF COMMERCE

WILLIAMSON, W. VA.

Alaptőke ... *$100,00.00*
Tartalék és nyereség ... *$240,000.00*
Összes alapok ... *$1,950,000.00*

Hatalmas, erős nemzeti bank. A szénvidék egyik legerősebb bankja.

Helyezze el nálunk betétjét.. Pénze teljes biztonságban lesz.

Mi a magyar bányászokat mindig figyelmesen azol gáljuk ki.

PÉNZT KÜLDÜNK a világ minden részébe.

8 NAP A TENGEREN

Magyarországba

vagy onnan ide

BREMAN AT

A legnagyobb és legyorsabb zenzet hajón, a

COLUMBUS-ON

vagy a tomai más hajókon.

Kizárólag csinos 3. osztályu Statecomph. Leszállitott áru kőrutazási hajójegyek.

Felvilágositást és tordulion a helyi ügynökök, vagy

32 Broadway, New York
NORTH GERMAN
LLOYD

The First National Bank

WELCH, W. VA.

Alaptőke ... $ 100,000.00
Tartalék ... 150,000.00
Fel nem osztott nyereség ... 28,909.86

Bankunk egyike a legnagyobb és legerősebb bankoknak a vidéken.

Ha Ön erős bankban akarja tartani a pénzét, helyezze azt el nálunk

Magyar ügyfeleinket pontos és előzékeny kiszolgálásban részesitjük

Pénzt küldünk a világ minden részébe.

A LEGOLCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS

Nálunk kaphatja a legjobb szerszámokat, butorokat, lak- és konyhaberendezési tárgyakat.

The B. C. Roach Hardware and Furniture Co.
"THE WINCHESTER STORE"

The Citizens Bank of War.

WAR W. VA.

Erős bank a Dry Fork völgyének szivében.

Mi mindig készséggel álunk minden dolgában az Ön szolgálatára.

Pénzt küldünk a világ minden részébe mérsékelt díjak mellett.

Betétjére 3% kamatot fizetünk.

Magyar ügyfeleinkat biztositjuk pontos kiszolgálás szokról.

KÉRELEM

A Magyar Bányászlap olvalhoz

Szepen kérjük a Magyar Bányászlap olvasóit, hogy a lapunkban hirdető czégeket, bankokat, fogorvosokat és minden fajta üzleteket támogatni szivesked jenek.

A Magyar Bányászlap olvasój tudják, hogy milyen nehéz lapunkban a bányaurak terror ja következtében hirdetőeket szerezni. Megérdemlik hát azok a czégek a magyar bányászok támogatását, akik lapunkban hirdetnek.

És kérjük a magyar bányászokat kérjék azokat az üzletembereket, bankokat, akikhez fizetőkötelezettsében vannak, hogy hirdessenek a Magyar Bányász lapban.

És vásárláskalkal hivatkozzanak mindig lapunkra.

MAGYAR BÁNYÁSZLAP

A Magyar Bányászlapot bányászok irják, bányászoknak szól, bányászoknak.

DR. GEO. KEYSER

FOGORVOS

Williamson, W. Va.

Williamson State Bank épületi az emeletben

Mindenféle fogmunkát készitek, kitünő kivitelben, julányos áron.

Magyar bányászok figyelmes kiszolgálásban részesülnek.

Óhazai mesék....

BÁNYÁSZOK ÁRVÁI

II. RÉSZ

BENDE PANNI TÖRTÉNETE

Irta: SZENTIMREI MÁRTHA

(Folytatás)

— Mégis... mennyiért vállal el?

Tapasztalt állt szemben tapasztalattalannal. Brenáné olyan összeget mondott, s melyhöl engedhetett, de amely végeredményöben megia több volt, mint amennyit mástól kerni mert volna. Panni megadta.

Hazatért, becsomagolt, Szemetiné nagy sopankodása közben.

— Öh... öh... hogy ilyen hirtelen itt hagy... pedig milyen jó helyet akartam kommendálni. Meg most meg se tudom adni a kölcsönt.

— Majd megadja, amikor tudja.

— Igen... igen. Meg is látogatom, ha majd fekszik.

A vak ember sokáig fogta kezét.

— Segítse meg Isten... bizzon benne. A lányoktól is elköszönt. Jutka elkísérte a villamosig.

— Aztán, ha valami kell, hívjál. Nem mondom, hogy te gyere, mivel a többiek olyan cudarok vótak hozzád.

Addig le se ült Panni Brenáné nál, mig le nem elnyta az előleget s igy nyájas fogadtatásban is volt része. Megvacsorázták együtt s apránkint ügyes kérdésekkel kivette az asszony Panniból történetét. Ő is elmondta a magáét.

— Sok uri helyre voltam bejáratos — mert az óhazában kezdtem a bábaságot. Többet kerestem, mint az uram a bádogosságzal. Féltett a bolond, mert testszettem a férfiaknak, egyszer meg is verte — akkor otthagytam. Aztán megtizente, hogy ott itt jó le, ahol talál... amilyen bitang, meg is tette vóna. Hát inkább kijöttem ide.

Brenáné nem mondott igazat. De hát azt nem tudhatta ki, hogy alig két éve az óhazában egy csunya bünpör hősnője volt.)

Abban a kis békésmegyei mezővárosban, ahol élt, — nem akarom a nevét ideirni — hirtelen meghalt egy családfenntartó. Az ezet gyanus volt s a hatóság felboncoltatta Akkor kiderült, hogy tiltott műtét áldozata. A nyomozás szálai Brenáénéhoz vezettek s a vallatás során kiderült, hogy nem egy, hanem husz esetben hágta át a törvényt, amiért el is ítélték hat hónapi börtönre. Büntetését ki is töltötte, de szabadulásakor se látta tanácsosnak, hogy visszatérjen oda, ahol annyi haragost szerzett magának.

Mert hisz számos családé egy-egy nőtagjának kiméletlenül kiteregette a szennyesét a biróság előtt, hogy magát mentse. Azok azt soha meg nem bocsátják, nem lesz tőlük maradása. De heheztelt rá az ura is, aki nemhogy részeges lett volna, de józan, szigoru erkölcsös ember volt és nem is sejtette feleése üzelmeit. Csak egyszer látogatta meg a börtönben, akkor is szért, hogy tudassa, nem akar tovább együtt élni vele, mert szégyent hozott rá.

— Ajjaj! — mondta az asszony. — Kapok én még olyan embert, mint maga, nem egyet, de százat.

Könnyen beszélt: sohase szerette az urát, csak a fejét töttette be vele. Dugott pénze pedig volt, mert bünös keresetét félrerakta. Azzal jött ki Amerikába szerencsét próbálni. Hát meg is tudott élni. És talán azt is komolyan lehet venni, amit az urának mondott: ha százig még tán nem is vitte fel, de nem is egy férfi dicsekedhetett közelebbi ismeretségével. Urak zsebére pályázott és teljesen mindegy nőt-, vajjon beteg asszonyt látogat-e, vagy pedig egészséges férfit? Szóval no, nem volt finnyás asszony, de a látszatra vigyázott a amit csinált, óvatosan csinálta, nehogy a kása mégegyszer megégesse a száját. Tehát Panni előtt is adta a tisztességes asszonyt s az ő őszintén, szépítés nélkül elmondott történetére megcsóválta a fejét.

— Nem kellett volna annak a fiunak engedni, akármilyen gróf volt se. Most itt lesz a poronty a nyakán.

— Bár mán itt lenne!

— Értem, hogy nehezen várja a szabadulást, de tovább is van ám! Egy gyermek örökös nyüg, nem győz rá keresni... ha ugyan megmarad.

Panni arca elfehéredett s ijedten kulcsolta össze kezét.

— Az a jó Isten csak megelégelte mán a büntetést s nem veszi el tőlem!

— Szerelné, hogy megmaradjon?

— Egyebet se kívánok. Akkor nekem is lesz valakim, aki szeresen.

— Ojjé — még sokan szerethetik magát!

— Ilyet én még tréfából se hallok szivesen. Nekem nem kell senki, csak én gyerekem, az ő gyereke.

Brenáné hahotázott.

— Merő bolondság. Azért vett ilyeneket a fejébe, mert magányosan nőtt az erdőben s nem látta, hogy folyik a világ sora. Majd esztendő mulva másképp beszél. Kinevelem.

— Esztendő mulva? Ha megérem. ak kor már azt várom, hogy elindul a kicsikém — mondta Panni s elnézett valahová messzire. De ha nem érem meg: irja meg a gróf urfinak, hogy Panni meghalt, pedig úgy szerette volna felnevelni az ő gyermekét. Hiszen azért tán a grófnék se haragszanak meg. Ugy-e megteszi?

— Szép szóért, meg jó pénzért mindent megteszek. De maga is tegyen meg nekem valamit...

— Mit?

—Hogy miker itthon van, segitsen egy kicsit a ház körül. Mert ha többfele hivnak, nem tudom magamat itthon utolérni.

Ez bizony furcsa kérés volt, hogy aki fizet, az még dolgozzon is neki. De Panni jólelkü volt s azt felelte :Szivesen.

Sokat ugyse segithet — gondolta, a mig a gyárba jár. S járni akart az utolsó napokig.

EGY JÓ BOROTVÁRA

minden embernek szüksége van. Sok pénzt tud Ön megtakarítani, ha egyedül borotválkozik. Ehhez csak egy jó borotva szükséges.

MI TELJESEN INGYEN ADUNK ÖNNEK EGY NAGYSZERÜ BOROTVÁT

ha Ön szerez a Magyar Bányászlapra

EGY UJ ELŐFIZETŐT.

MAGYAR BÁNYÁSZLAP

HIMLERVILLE, KY.

Reggel arra ébredt fel, hogy valaki kocogtatott az ajtón s egy kellemes, mély férfihangot hallott.

— Miszisz... ma nem érek rá kitakaritani...

— Jó... jó... — felelt Brenáné, anél kül, hogy szemeit kinyitotta volna.

A férfiléptek eltávolodtak az ajtótól

Néhány nap mulva, a gyárba menet, több szövőgyári munkásnővel találkozott Panni, akik izgatottan beszéltek, hogy hir szerint elbocsátások lesznek a gyárban. Kevés a megrendelés.

A hir valnak bizonyult. Csak tiz munkásnőt bocsátottak ugyan el, de Panni a tiz között volt. Kissé bántotta, de nem tulságosan... még volt pénze s ugyse járhatott volna már. Most már segithetett otthon Brenáénának, aki kihasználta, persze ugy, hogy még Panni köszönje meg.

— Magának szükséges a mozgás, minél többet hajladozik, mozog egy asszony, annál könnyebben szüli meg gyermekét — oktatta.

És mivel minduntalan távozott hazulról. Panninak bőségesen kijutott a mozgásból.

Egy délelőtt, midőn Brenáné már kireplült s Panni a kávéscdényt mosogatta el, kopogtattak.

— Szabad!

Csinos férfi lépett be. Panni majd a föld alá süllyedt szégyenletében, annyira restellette formátlan alakját. De ha begendete, beszélnie is kellett vele.

— Mi tetszik?

A férfi is nagyot nézett, szintén zavarba jött.

— Engedelmet, azt hittem, a missziz van itt... ugyanis, ha én nem érek rá, ő szokott nálam kitakaritani.

— Elment, de én elvégzem helyette, ha tetszik.

— Nagyon szépen megköszönöm. Nevem Lelkes Imre automobil mechanikus.

— Az én nevem Bende Panni. Hagyja itt a szobája kulcsát.

— Tessék!

Letette a kulcsot a konyha-hasztalra. Szeretett volna még beszélgetni, de nem tudta, hogy fogjon hozzá. Panni nem bátoritotta, az edények fölé hajolva munkáját. Hát elköszönt Lelkes. A lépcsőn lemenet megbotlott, mert tulságosan elgondolkozott.

— Milyen fiatal nő... biztosan szeren cseltenül járt. De kár érte... Soha sem láttam szebb arcot...

Valóságos csoda, hogy Panni szépsége úgy szemet szurt neki, mert Lelkes Imre nem tartozott a szoknyakergetők közé, akik minden nőnek utána fordulnak. Csöndes szorgalmas legény volt, aki inkább férfitársaságban találta fel magát, mint nők közt. Brenáénával ugyan jóban volt, mint többen is... de hát az nem tartozik ide.

Lelkes szobája éppen szemben volt a Brenáné konyhájával. Panni vitte oda a söprűjét s a szemétlapátot. Az ágy meg volt vetve a különben se hagyott séjjel semmit, mint némelyek szokása; hamar ment a takaritás.

Egy órakor Brenáné megkezdett a kész ebédre s mialatt Panni tálalt, elmondta neki, hogy Lelkes kereste.

— Az smucig legény! — nevetett Brenáné. — Tudja, ha van egy kis ideje, ő magu takarit... nekem naponkint fizet. Fogához ver minden centet. De mert szomszéd, néha meghivom egy csésze teára

Csakugyan, a következő szombat délután is nála teázott Lelkes, de azt nem vehette Panni észre, hogy smucig, mert süteményt és felvágottat hozott a teához. Brenáné kellette magát, vitte a szót. Lelkes keresett beszélt, Panni hallgatott. Lelkes szeme sokszor rá-rátévedt, meg is köszönte neki, hogy takaritott nála — Szivesen — mondta Panni, de hosszabb beszelgetést nem bírt vele folytatni a legény sem akkor, sem máskor.

Szeptember dereka volt, de a meleg még ugy beszorult a levegőtlen bérkaszárnyákba, mint nyáron, midőn Panni éjjel villögot gyujtott s pihegve, nyögve ült fel ágyán. Szép arca ijesztőre torzult a fájdalomtól és rémülettől.

Szöltottá Brenáné, aki nyomban fölébredt.

— No... no... nem kell félni... delit jön... nemsokára megszadul.

Hiszen jó az ilyen büntetés, akinek a mesterségével jár, gondolkodna nélkül mondja, mint némelyek az imádságot. Juj, de az a menyecske is itt, akinek homlokáról szeretö anyai kéz törli le a verejtéket, a vajudás kinjai alatt, hogyne rettegett volna hát az idegenbe tasztitott arra, akinek élettje csak egy hanzonlesa, tán lelkiismeretu asszony ügyett. Ha fájnalmai egy percre szüneteltek, imádkozott, a fájdalom elkivülletében pedig anyját hivta... a szerencsétlen anyát, aki a tőle ugyszolt... Ki tudja, szellemi szemeivel talán védőn lebegett felette... mert hajnalban szerencsésen megszülte gyermekét.

(Folytatása következik)

MEGÉTTÉK A KUTYÁK A CSECSEMŐ HOLTTESTÉT

Egy tanyai asszony jelentette Krajnik Pál karcagi rendőr kapitánynak, hogy a fürszegyar mati ut mentén az árokban egy csecsemő holttestje fekszik. A rendőrkapitány és Kiss Mihály városi orvos kimentek a helyszinre. Legnagyobb meglöbbenésükre a csecsemő holttestje helyett már csak véres ruhadarabjait és a kis gyermek csontdarabjait találták meg az árokban. Az történt, ugyanis, hogy amig a bizottság a helyszinre érkezett, kóbor kutyák szétmarcangolták a holttestet.

MEGÖLTE NEVELŐAPJÁT.

Az abaujmegyei Füzérradvány községben Szuetta József 33 éves gazdálkodó rövid szóváltás után a tehénistállóban megölte nevelőapját. A lugosi ügyészség a rejtélyes gyilkosság ügyéből kifolyólag elrendelte a nyomozást, a tettesek kézre kerítésére.

(Brassói Lapok)

(Pesti Hirlap)

SZERENCSÉTLENSÉG A RUSZKABÁNYAI BÁNYÁBAN

Ruszkabányán az ottani bányaüzem egyik munkását, Fiala Jeremiás bányászt végzetes szerencsétleneg érte munka közben. Fiala véletlenül, meg nem állapitható körülmények között érintkezésbe jutott a bányaüzem magasfeszültségü árammal tellitett villanyvezetékével, amely egy pillanat alatt megölte a szerencsétlen munkást.

(Brassói Lapok)

REJTÉLYES GYILKOSSÁG AZ ERDŐBEN

Rejtélyes esetre hukkantak a Kis-Szurdok község mellett elterülő erdőségben a falubeli lakosok, akik a község egyik legjobbmódu gazdaemberének, Bezina Pálnak holttestét találták meg a sürüben. Az esetről jelentést tettek a csendőrségnek, amely megállapitotta, hogy Bezinát több késszurással megölték. A lugosi ügyészség a rejtélyes gyilkosság ügyéből kifolyólag elrendelte a nyomozást, a tettesek kézre kerítésére.

(Brassói Lapok)

SZERELMI VISZONYT FOLYTATOTT KISKORU MOSTOHALÁNYÁVAL

Kiskunmajsán kigyulladt Török Mária Tabán-utcai háza s mielőtt az oltásra gondolni lehetett volna, már le is égett a ház. A csendőri nyomozás kideritette a tüzeset megdöbbentő előzményeit.

Török Mária kétszer ment férjhez, második férje Törtely Dániel tiltott szerelmi viszonyt kezdett 12 esztendős mostoha leányával, aki beszámolt erről édesanyjának. Török Mária erre csendőrökkel fenyegette meg férjét és kiutasitotta házából. Törtely pár nap mulva visszatért és megfenyegette az asszonyt: ha nem bocsátja meg bünét és nem titkolja el az esetet, borzalmas dolgot fog csinálni. Az asszony ekor ujra kiutasitata férjét házából.

A második kiutasitás után néhány perc mulva kigyulladt a ház és teljesen leégett: Törtely pedig közben eltünt. Feljárával később Kakuk Lajos gazdaember házának kerítésén raskadt Törtely — felakasztott testére. A gazda nem vesztette el lélekjelenlétét, levágta a kötélről Törtelyt, a kit elöálltottak a csendőrségre. Törtely itt bejsmerte, hogy mostohaleányával szerelmi viszonyt folytatott és hogy a padlásán levő takarmányt ő gyujtotta fel. Letartóztatták.

AGYONSZURTA A FALUROSSZÁT FELMENTETTÉK

1922 november 5-ének éjszakáján Kiss Ferenc nagykőrösi háza előtt álldogáltak és beszélgettek Kiss Ferenc és Bencsik Sándor. Egyszerre lármás társaság közeledett a csendben beszélgető csoport felé. Az élen az erősen beborozott Viséri Sándor haladt, aki azonnal rátámadt a ház előtt álldogáló emberekre és a kezében levő üres borosüveget Kiss Ferenc feleségének fejéhez vágta. Következő pillanatban már Kiss Ferenc fején koppant az a hatalmas karó, amelyet a balkezében tartott a hires verekedő. Állalános verekedés tört ki, ennek során Kiss Ferenc vasvillát kapott fel és azzal ugy fejbevágta a falu legbiresebb verekedőjét, Viséri Sándort, hogy az sulyos sérülésébe rövidesen belehalt. Az ügyészség halált okozó sulyos testi sértés büntette miatt emelt vádat Kiss Ferenc ellen, akit a kecskeméti törvény széken a vád alól felmentettek azzal a megokolással, hogy jogos önvédelemből támadt Viséri Sándorra. Felebbezés folytán került az ügy a tábla elé. A tábla az elsőfoku biroság felmentő itéletét helybenhagyta, mert a jogos önvédelmet bejgazolnak látta.

(Uj Nemzedék)

HALÁLOSVÉGŰ, LAKODALMI VEREKEDÉS

Szulimán községben lakodalom volt. Németh Imre völcsény nősznagya: Kiss József valami megjegyzést tett a menyasszonyra. A mellette ülő Rotveller József, a menyasszony nősznagya, ezért megsértődött, felkapott egy üveget és Kiss Józsefet ugy fejbetütötte, hogy az rögtön meghalt. Rotveller Józsefet letartóztatták és bekisérték a kaposvári törvényszék fogházába.

(Az Est)

SZINIELŐ ADÁSOKRA

TÁNCMULATSÁGOKRA, BÁLOKRA

MEGHIVOKAT

PLAKÁTOKAT, BELÉPŐJEGYEKET

ÉS LUNCH-TICKETEKET

LEVÉLPAPIROKAT, EGYLETI

ALAPSZABÁLYOKAT ÉS

BÁRMILYEN MÁS NYOMTATVÁNYOKAT SZÉP KIVITELBEN ÉS PONTOSAN SZÁLLIT

A Magyar Bányászlap Nyomdája

HIMLERVILLE KENTUCKY

THE PEOPLES BANK OF APPALACHIA

APPALACHIA, VA.

Helyezze el náunk betétjét.

EROS ES BIZTOS BANK.

TAKAREK BETETEKRE 4 1/2 % KAMATOT FIZETUNK

Figyelmesen szolgáljuk ki. Füzetekre este is nyitva tartunk.

A Magyar Bányászlapot bányászok irják bányászokról bányászoknak.

HA

megunta a bányászmunkát, jöjjön

DETROITBA.

Ez egy nagy vilagi gyárváros. Keresse fel itt

BOLLA ÉS FIA

BANK és INGATLAN-FORGALMI IRODÁJAT

amely már 28 éve áll fenn. Mindenre kaphat felvilagositást, akár levélire, akár személyi érdeklődésre.

Betétekre 4% kamatot fizetünk

Bolla & Son Bankers

7032 West Jefferson Avenue

DETROIT, MICH.

BECKLEY JEWELRY COMPANY

(A Court Házzal szemben)

BECKLEY, W. VA. BECKLEY, W. VA

A VÁROS LEGÖKEGEBB ÉKSZERÜZLETE

Orási választékban találhat náluink ékszereket, jegygyűrűket. — Minden alkalomra kaphat náluink ajándék tárgyakat ugyszolgáltatás és diszpaszép kivitelben.

Javitásokat pontosan és pontosan eszközöltünk.

MI UJSÁG HIMLERVILLEN?

Az elmult héten 4 napot dolgozott a Himler Coal Co. bányájában.

Vasárnap délután a Norfolk & Western vasut kenovai Baseball csapata játszott Himlervillen. A himlervilleti csapat 11:5 arányban megverte a kenovai csapatot.

A mérkőzés a következő felállításban folyt le:

	AB.	R.	H.	O.	A.
Kenovai N. & W.					
Carpenter, ss.	5	0	1	0	2
Miller, lf.	5	1	1	0	0
J. Carpenter, 3b.	4	0	3	0	3
V. Carpenter 2b.	4	1	0	6	1
Jones, c.	4	1	1	6	1
Bias, rf.	4	1	1	0	0
Fraser, 1b.	2	0	0	1	0
Hardin, p.	2	0	0	1	0
Snodd, lf.	4	0	0	0	0
Bias, p.	4	2	2	0	2
	38	5	10	24	9
Himlerville	AB.	R.	H.	O.	A.
Bates, 2b.	5	2	3	2	3
Bell, rf.	5	1	2	3	0
Hutchins, c.	5	3	3	8	0
Anderson, p.	5	1	3	1	0
C. Majerchak ss.	4	1	1	1	1
Smedley, lf.	5	0	0	0	0
J. Majerchak, 1b.	4	0	3	11	0
Farkas, 3b.	4	0	1	1	1
Younger, rf.	2	0	0	2	0
J. Majerchak rf.	2	1	0	0	0
	40	11	14	27	12

3 base hits: Bias, L. Carpenter, Hutchins. F. Majerchak, Bright.

2 base hits: King, P. Majerchak, Hutchins, Anderson. Base on balls: Bell Stolen bases: Miller, V. Carpenter Struck out by: Anderson 6, Bias 6, Hardin 3. Hits off Bias.

11 hits and 5 runs in one off Hardin. 3 hits and 3 runs in 2 innings. Double play: G. Majerchak to Bates to P. Mayerchak. Farkas to Bates. V. Carpenter to Fraser, Miller to V. Carpenter. Errors Carpenter 2, Miller, L. Carpenter 2, Fraser, Booth Bias, Younger, P. Majerchak 2, Left on bases Kenova 6, Himlerville 7.

Loser pitcher: Sites.

Kenova	0	3	0	0	1	0	1	0	5	
Himlerville	1	0	2	0	3	2	0	3	x	11

Umpires H. Clary, Scanlon V.

Szerdán este a moziban Pals in Paradise cimü kitünő drámaja kerül bemutatóra. A darab megjelt Amerika egyik legkedveltebb irója: Peter B. Kyne tollából a főszerepét a nagyszerü német szinész, Rudolph Schildkraut alakitja. Erre a kiitünő képre különösen felhivjuk a közönség figyelmét.

Szombaton este The Prince of Tempters cimü izgalmas játszik, melynek nő főszerepét a gyönyörü szép magyar filmstar, Putty Lia játsza.

Vasárnap este a himlervillei második Baseball csapat, az All Stars szinházadassal egybekötött tánomulatságot rendez.

Szinre kerül: "Oh Doctor" egyfelvonásos angol bohózat. Szereplők: Sam Green — John Balázs, Birmingham Brown — John Majercsák, Atlanta White — John Sokolovics, Norfolk Black — Frank Kertész, Hannibal Grey — Steve Dóka, Arabella Snow — Julia Younger, Mrs. Hannah Squash — Mary Szabo.

"Safety Razor First". Egyfelvonásos angol bohózat. Szereplők "The Boss — John Balázs, The assistant — Joe Emerick.

Belépőjegy felnőtteknek 50 cent, gyermekeknek 25 cent.

Hétfőn este a moziban Tumbleweeds c. emü izgalmas Western darab kerül müsorra William S. Hartial a főszerepben.

A HIMLER STATE BANK RÉSZVÉNYESEINEK FIGYELMÉBE!

A Himler State Bank részvényesei közül többen kérdezték, hogy miért nem fizetett a bank osztalékot 1923. óta.

Mikor a bank 1924-ben kívánta fizetni az osztalékot, megbukott a Williamson Day & Night Bank és bankunkat ezzel a bukással kapcsolatban kilencezer dollár veszteség érte.

Nem maradt csupán százegynehány dollár a tartalékunkból a természetes, hogy az elmúltakért osztalékot nem adhattunk.

Megalakulásunk óta kiadásokat a mára a mai napig a bank 4,000.00 dolláron felül keresett.

Amint az alább közölt kimutatásból látni lehet, tartalékunk (Surplus-fund) immár 2,500.00 dollár a felosztatlan hasznunk (Undivided profit) 3,220.76, az összes tartalékunk tehát 34,720.76.

Igazgatóságunk elhatározta, a bankfelügyelő tanácsára, hogy még ebben az évben sem fizet a bank osztalékot, hanem a tartalékokat szaporitja.

Reméljuk, hogy ezt elmulva tartalékunk is felszaporodik s osztalékot is tudhatunk.

Az Állami Bankvizsgáló bankunkat évente kétszer szokta meláto gatni és megvizsgálni s utolsó látogatása junius 9-én volt. Alább közöljük bankunk mérlegét 1927 junius 8-iki zárlatkor.

HIMLER MÁRTON,
A Himler State Bank elnöke.

Report of Condition of the
HIMLER STATE BANK
at the close of business on June 8th, 1927.

RESOURCES:

Notes discounted	$101,585.29
Other Stocks and Bonds	3,542.78
Bankhouse	11,000.00
Furniture and Fixtures	3,832.00
Interest and Taxes paid	3,323.68
Cash in Bank	4,826.68
Due from Banks (Cash in other banks)	11,641.85
Other assets	5,840.36
Total	$145,784.48

LIABILITIES:

Capital Stock paid in	$25,000.00
Surplus Fund	2,500.00
Undivided Profit	3,220.76
Interest	2,355.39
Individual Deposits	24,062.32
Savings Deposits	87,645.81
Other liabilities	1,000.00
Total	$145,784.48

MARTIN HIMLER
President
ALEXANDER GREGORY
Cashier

Himlervillei Magyarok Figyelmébe

Tisztelettel értesitjük Himlerville magyarságát, hogy KERMITEN, A DRUG STORE SZOMSZÉDSÁGÁBAN

Underselling Store

NÉV ALATT UJ ÜZLETET NYITOTTUNK, MELYBEN 5 CENTTŐL 1 DOLLÁRIG A LEGOLCSÓBB ÁRBAN SZEREZHETI BE SZÜKSÉGLETEIT.

Ezen a vidéken ilyen üzlet addig egyáltalán nem létezett és meg vagyunk győződve, hogy a közönség beláttja, hogy ilyen szükséglet ezen a vidéken. — *Ezt az üzletet DOLLAR STORE nevén fogja ismerni a közönség és 5, 10, 25 centes és 1 dolláros osztályainkban éppen úgy beszerezhet mindent, mint a nagy városok hasonló üzleteiben.*

KÜLÖNÖSEN FIGYELMÉBE AJÁNLJUK

NŐI ÉS FÉRFI RUHA ÉS ALSÓ RUHA

OSZTALYAINKAT, MELYEKBEN RAMULATOS OLCSÓN SZEREZHETI BE SZÜKSÉGLETEIT

DIVATOS FÉRFI ÉS NŐI CIPŐK

óriási választékban kaphatók nálunk. Ha most szerzi be szükségleteit bizonyosan szép összeget takarit meg.

HÁZI FELSZERELÉSI TÁRGYAK, EDÉNYEK JUTÁNYOS ÁRAKON AZ 5, 10 CENTES OSZTÁLYBAN.

MI AZÉRT JÖTTÜNK IDE, HOGY ITT MARADJUNK ÉS SZOLGÁLJUK A KÖZÖNSÉGET OLCSÓ ÁRUINKKAL.

Ha egyszer Ön bejön üzletünkbe, meggyőződik róla, hogy olyan olcsón sehol sem szerezheti be szükségleteit, mint nálunk.

NE FELEDJE MEGNÉZNI 5, 10 CENTES OSZTÁLYUNKAT.

Underselling Store

KERMIT, W. VA. (A Drug Store mellett) KERMIT, W. VA.

UJ BÁNYA ALAPJAMÁBAN.

De Bardeleben Coal Corp. uj bányát nyit melyet No. 16. bánya néven helyeznek üzembe.

A bánya egyelőre napi 200 tonna szenet tud termelni, de lassan ezt a mennyiséget 500 tonnára fogják felemelni.

TUDNIVALÓK!

Julius 12-én a North German Lloyd "Berlin" nevü hajóján indul Magyarországba a utolsó már sokan jelentkeztek, akik szeretnek most megkapni.

Akik ezeltiszteni akarnak hozzánk, jegyezzék meg a következőket:

1) Foglaljék le helyüket mielőbb a hajón és lehetőleg irjanak nekem, hogy valünk fönnak.

2) Akik részt akarnak venni Julius 31-én a kiskőrösi Petőfi ünnepélyen, azok is jelentsék be szándokukat.

3) Hivjon vármegyéjének nagy arató ünnepén résztvenni az amerikai magyarokat. Tanujkan ős Budaszentgyörgy falu szülöttei mindenféle Budapesten megérkezik a Szent István napi körmenetet. Érkezésünk alkalmával pedig nagyobbszabásu fogadtatás lesz Budapesten, azért idején szeretném tudni a velünk együtt jövők nevét.

4) Magyarországon minegy képeket vesznek fel, különösen szokon a folyóson, ahonnan 12 magyarokban lesz az magyarok s ezért jöjjön idején irja meg, hogy kiket szeretne látni Magyarországról a mozgókép.

Minden barátaitok

KEMÉNY GYÖRGY
1060 — 25th Street
DETROIT, MICH.

DR. G. D. MITCHELL
FOGORVOS
WELCH, W. VA.
A McDowell National Bank épületében a 2-ik emeleten irodám nyitva hétköznap: 8—12-ig, 1—5-ig, 7—8-ig. Vasárnap 9—1-ig.
KORONÁK ÉS HIDMUNKÁK.
X-RAY VIZSGÁLAT.
Minden munkámért SZAVATOSSÁGOT VÁLLALOK

MAGYAR BÁNYÁSZOK FIGYELMÉBE!
Mindenféle órák javitását jutányos áron, a legpontosabban szakszerűen végzik
ÉKSZEREK
NAGY VÁLASZTÉKBAN
OLCSÓ ÁRON.
A legolcsóbbtól a legfinomabbig Kernesek fel ügyletünket a magyarok.
ROBERTSON BROS.
HAYDARK, W. VA.

McCORMICK JEWELRY CO.
ÓRÁSOK ÉS ÉKSZERÉSZEK
BECKLEY, W VA.
Remek ékszerek, órák nagy rak tára. Ura vásárlóknak kalál arany és ezüstneműekben
ÓRÁK JAVITÁSA PONTOSAN
A magyar bányászokat figyelmes kiszolgálásban részesitjük

ATKINS & VAUGHAN
WILLIAMSON, W. VA.
Órások és Ékszerészek
Mindennemű arany és ezüst tárgyak, gyűrűk, órák, óraláncok nagy választékban.
Órák javitását pontosan eszközöljük.
MINDEN MUNKÁNKÉRT SZAVATOLUNK.

KIS HIRDETÉSEK

ÁRUSÍTÁSRA.

Kerestetik, Levelezés Munkás ügyes. Eladást nyer, vagy kerese 30 sentig egyszer kötés 50c, háromszor kötés $1.25, husz szón felül minden tovább egy szó kötésenként 3c. Ügyfelek kerestetnek, Eladó vagy bérkezdő farmok, ingatlan, Ház vagy lakat vagy más eladásra ajánlott szálláshely. Társat keresz: 25 szóig egyszer $1.00. 25 szón felül minden szó kötésenként 3 cent.

(Harmszor) kötés: szónként 30c. Négy ner 3 szóból álhat. Legkisebb hirdetés egyszeri kötésben 1 dollár 50 cent, háromszori kötésre 3 dollár 50 cent.

Nagyobb betűkkel szedett hirdetésért a fenti árak kétszerese szükséges.

Kisbirdetésekket felvesz a Magyar Bányászlap kiadóhivatala, Himlerville, Kentucky.

KERESTETÉS

Jegyelőkket keresünk bányászokhoz, (6 órás munka) kitünő helyek. Igen erőskézi az ős szobad idejében bányászok (kivételával). A legjobb munkák kapnak helyet. Szép szobák mindenben és szinben. Alacsony árak. Ebbe és nyakorlat nem szükséges. Westerkamp Coffee Co. Dept. 275 Greenfield, Ohio. (June 23)

Levay Bánjori harmonik, aki Lakmiles hársegédi, Zemplén megyébő jöttek Amerikába. Testvére, Lajos megkapt. Ha valaki tudja tartózkodó ai helyét, legyen szives értesitani. Mrs Lad. Levay, Box 25, Carrollton, Va. (Jn 23)

ELADÓ

160 ACRE FARM eladó Irjon Henry Nagel: Rfd. 3. Kingsville, Ohio. (Jun 23.-30)

ELADÓ HÓTEL és RESTAURANT szomszédságban vidéki utasok szállásával. Az ezüst jó üzemenek Grvest és jó munká ket, nagy bányavidék közepében van. Magyar Bányász Lapban. Kétszázas fizetés esetén 5 százalék a vételárból leszámitva. Ha valakinek komoly szándéka van fizetni vagy az az szalasma el e kedvező alkalmat, mert csak egyszer van ezy szerindőnek a nagyszerű. Fred Peter Waldo Hotel, Charleston, W. Va.

ELADÓ Kernit, W. Va.-ban a Stepp Addition No. 2, 3, 4 és 5 V. B. házban. Kihel az iskola épületben. Ma 15 napon belül vevő akad, ezért ban megkapjátok. Kitünő bánbelyek likes célokra. Caskély kázsépés fi nége, a többi elönyös feltételek mellett fizetnék. Értekezni lehet Elmer C. Ferrell, Chattaroy, W. Va.

FELHIVÁS A BÁNYÁSZOKHOZ! Ha van önök közöttt olyan, aki megunta a bányászmunkát, mérges levelajtó az ős vissza kivan térni az ős szülőkazodalmai, az okéhez, úgy vegyék tudomásul, hogy Kenton a New Jersey bánya vizsgáni farmjai tart ha vokkal vágjak.

60 holdas farm, uj téglás ház, 500 gyuk, sok kis cséreke. 1 tehén, 10 serülés, sok gyümölcsfa, kőcsi lakuk Ára $5000.00. Cash $1000.00.

5 holdas, 6 szobás házzal és melléképületekkel, 200 tyuk, 1 tehén, 2 lóc, sok gyümölcsfa. Ára $3500.00. Cash $1000.00.

81 hold, szép 6 szobás házzal és melléképületekkel, 2 s 3 cséke. 3 lóc, 200 cserke, 2 anyadánnal, 15 kis malac, sok szőlő, fönt mellett. Ára $7000.00.

88 holdas gyönyörű farms, jó lakó ház, melléképületekkel, 2 s 3 cséke. 6 tehén, 4 lóc, 200 baromfi. Ára $10,000.00. Cash $4000.00.

176 hold, 4 szobás ház, 18 tehén, 4 lóc, 15 serülés, 100 juh és mindenféle népessi és felszerelés. Ára $13,500. Kivételnek $4000 szükséges.

A fentiekben kiirt több kisebb na gyobb eladó és bérbeadó farmjaink vannak. Komoly vevő azonnal jöjjön keresen élvelünc kösenn

CSIPÓ LAJOSNÁL,
477 STATE STREET
PERTH AMBOY, N. J.
(Jun 23)

A Magyar Bányászlapot bányászok irják bányászoknak.

DR R M JUSTICE
FOGORVOS
WILLIAMSON, W. VA.
Petersen Ház.
Második emelet 21—23
A CINDERELLA SZINHAZ FELETT
TELEFON 914

ESYLETI KALAUZ.

HUNYADI MÁTYÁS M. M. S. E. EGYLET — HIVATALOS LAPJA A MAGYAR BÁNYÁSZLAP.

Közgyűlés tartatik:

Köspesti elnök: G. Szabó János, Box 114, Bessemer, Pa.

Köspesti alelnök: [illegible] Köspesti titkár: Kenyacs István, 134 Pine Street, Pennsylvanaway, Pa.

Köspesti pénztárnok: G. Kovács Lajos, Box 263, Sykesville, Pa. Ez az egyesület pénztárnoka kötelezettek.

Köspesti segédtitkár: Takács Gábor, Box 409, Koontzer, Pa. Ennek az egyesületnek segédtitkára.

Köspesti segédpénztárnok: G. Kovács Lajos, Box 263, Sykesville, Pa. Ez az egyesület segédpénztárnoka.

Köspesti segédtitkár: Takács Gábor, Box 409, Koontzer, Pa. Ennek az egyesületnek segédtitkára.

Köspesti segédpénztárnok: Kortyán János, Box 116, Bessemer, Pa.

Gyűlesek tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Bodnár István, Box 116, Bessemer, Pa.; pénztárnok: Lakatos János, Box 12, Eleanor Pa.; jegyző: Kenyacs István.

Szt Gertrúd Egyesület.

Gyűlesek tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Sepsy István, Box 116, Bessemer, Pa.; pénztárnok: Lakatos János, Box 12, Eleanor Pa.

2-ik osztály, Rossiter, Pa.

Gyűlesek tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Gajdos István, Box 116, Bessemer, Pa.; pénztárnok: Gallay György, Box 403, Rossiter Pa.

3-ik osztály, Clymer, Pa.

Gyűlesek tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Pál József, Box 112, Clymer, Pa.; pénztárnok: Lengyel Ferenc, Box 61, Clymer, Pa.

Szt. Mihály elnök: Czeglédi András, Box 61, Clymer, Pa.

4-ik osztály, Adena, Ohio.

Gyűlesek tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Osztály vezető: Bartos Dániel, Box 142, Adena, Ohio.

5-ik osztály, Hensting, Pa.

Gyűlesek tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Osztály vezető: Lipócsky János, Box 159, Hensting, Pa.

Szt. János, Box 114, Soldier, Pa.

6-ik osztály, Lynch, Ky.

Gyűlesek tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Gulovics János, Egyvő: Lőrai Miklós, sénatárnok: Zvornyik László, ellenőr: Pusty László.

7-ik osztály, Colombus, Ohio.

Gyűlesek tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Elnök: Molnár András, [illegible] pénztárnok: Pápai Sándor, [illegible] 20, Washington Ave, Columbus Ohio; jegyző: Varga Sándor; beteg látogató Gáll Péter.

Tagokat felvesz 18 és 45 év közöttt, a kik nevezett osztályok szükséges és szükség bármely helyen alakitanak ki [illegible].

Betegkötelés fizetődjanak a alapgyűlésen, azt intézzen szabad levélpostaszolgálat.

ELSŐ TUJ RIVER MAGYAR BÁNYÁSZ BÁNYÁR SEGÉLYEGYLET EGYLET.

Alakult: 1922 October hó 1-én.

Hivatalosan van a Magyar Bányászban

Gyűlesek: Gary, W. Va.

A Főtisztikar:

Főelnök: Németh Ferenc, Post Box 224, Gary, W. Va. Főtitkár és főpénztárnok: Kocsis Balázs, Box 644, Gary, W. Va. az egyesület ügyeinek ügyeinek és az egyesület felvilágosítasát hozzá forduljanak. Főalelnök Bellá szy Mihály. Főjegyző Kovács Pál: segédtitkár: Devics Bertalan, Gary, W. Va. Ellenőrök: Tóth Lajos és Szorcsik János.

A Mandatikar minden hónap utolsó vasárnapján 4 — 10 órakor tartja gyűlését Garyban, a Helfeld Hall-ban.

Szt. Gertrúd, Fisher, W. Va.

Mindi Horváth János, elnöök Agrs szt. János, illtka: Dunyik József, Box 91, Fisher, W. Va., minden egyleti levél hozzá küldendő, jegyző Kovács Pál: segédtitkár: Dávid